

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, BIRŽELIO – JUNE 18, 2010 Vol. CI Nr. 116

Kaina 75 c.

Briuselyje vyksta ES valstybių viršūnių susitikimas

Prezidentė D. Grybauskaitė dalyvauja Europos vadovų tarybos posėdyje Briuselyje, šalia jos stovi Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy ir Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso. **EPA-ELTA nuotr.**

Briuselis, birželio 17 d. (ELTA) – Briuselyje vyksta eilinis Europos Sąjungos (ES) valstybių vadovų viršūnių susitikimas, truksiantis dvi dienas. Visų 27 ES šalių valdžia ir oficialūs Europos Komisijos atstovai aptaria dabartinę skolų krizę ir mėgina parengti naują ekonominę strategiją.

Visų ES valstybių vadovai tikisi parengti biudžeto tvarkos griežtinimo ir koordinavimo priemonės regione. Be to, planuojama aptarti klausimą dėl bankų mokesčio ir apribojimų valstybėms, pažeidžiančioms Europos finansinius įstatymus, įvedimo. **Nukelta į 6 psl.**

PERIODICALS

Patvirtintas Baltijos jūros aplinkos tyrimų finansavimas

Strasbūras, birželio 17 d. (ELTA) – Baltijos jūra yra viena labiausiai užterštų jūrų Europos Sąjungoje. Siekdamas pataisyti padėtį, aštuonios ES šalys – Danija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Suomija, Švedija ir Vokietija – vykdo Baltijos jūros mokslinių tyrimų ir plėtros programą BONUS.

Europos Parlamentas (EP) didele balsų dauguma patvirtino sprendimą

skirti jos tęsimui 50 mln. eurų iš ES biudžeto. Dar tiek pat lėšų turės skirti pačios šalys. ES skirs 1,25 mln. eurų programos BONUS-169 parengiamajam laikotarpiui (2010–2011 m.) ir 48,75 mln. eurų jai įgyvendinti (2012–2016 m.)

Pagrindinis programos dėmesys bus skiriamas aplinkosaugai, tačiau jos lėšomis taip pat galės būti finansuojami susiję projektai tokiose sri-

tyse kaip žuvininkystė, žemės ūkis, infrastruktūra, energetika ar transportas. Nors Baltijos jūros regione vykdoma daug mokslinių tyrimų, dauguma jų vis dar yra nekoordinuojami. Atsižvelgiant į ribotas mokslinių tyrimų galimybes valstybių, regionų ir vietos mastu, numatoma ES lygmeniu paskatinti mokslinius tyrimus, kurie padėtų veiksmingai gerinti Baltijos jūros regiono aplinką.

D. Medvedev apdovanojo prezidentą A. Brazauską

Maskva, birželio 17 d. (ELTA) – Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską apdovanojo Garbės ordinu už didelį įnašą stiprinant Rusijos ir Lietuvos bendradarbiavimą ir gerus kaimyninius santykius.

1993 m. A. Brazauskas buvo išrinktas pirmuoju atkurtos Lietuvos prezidentu. Jo prezidentavimo laikotarpiu buvo pasirašyti svarbūs Lietuvos ir Rusijos dokumentai. Lietuvos ministro pirmininko pareigas A. Brazauskas ėjo nuo 2001 m. Tačiau dėl vyriausybės krizės 2006 m. atsisakė ir pasitraukė iš politikos. Premjero pareigose A. Brazauskas išbuvo 5 metus – ilgiau nei visi jo pirmtakai – ir į šiuolaikinę Lietuvos istoriją įėjo kaip pragmatiškas politikas, sugebėjęs pagerinti santykius su kaimyninėmis valstybėmis, įskaitant Rusiją.

A. Brazauskas yra apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino Didžiuoju kryžiumi, Vytauto Didžiojo ordinu su aukso grandine, Lietuvos nepriklausomybės medaliu. Jo vardu pavadinta Kaišiadorių 1-oji vidurinė mokykla.

Vilnius, birželio 17 d. (ELTA) – Trys Lietuvos kariūnai laimėjo vardines stipendijas studijuoti trijose garsiose JAV karo akademijose. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje surengtos kariūnų Sauliaus Gauronskio (k.), Vytauto Drejerio ir Giedriaus Mikalausko, patekusių tarp 32 užsienio studentų, kuriems suteikta galimybė studijuoti JAV karo akademijose, pagerbimo iškilmės. JAV ambasados Vilniuje Gynybinio bendradarbiavimo skyriaus atstovai trims atrinktiems Lietuvos kariūnams įteikė stipendijų pažymėjimus studijuoti Amerikos karo akademijose, juos pasveikino JAV ambasadorė Anne E. Derse. 2014 m. baigę akademijas jaunuoliai pradės tarnybą Lietuvos karinėse pajėgose. Šie metai – dvylikieji, kai JAV karo akademijos atranka kandidatus iš Lietuvos. **ELTA nuotr.**

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Ministras nenorėtų taupyti diplomatinės tarnybos sąskaita

Vilnius, birželio 17 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pasisako prieš taupymą diplomatinės tarnybos sąskaita, esą dabar Lietuvos konsulinės tarnybos darbuotojai dirba daugiau nei jų kolegos iš kitų Europos Sąjungos valstybių, o uždarius ambasadas tai turėtų politinių pasekmių.

„Dabar Lietuvos piliečiai, kurie kreipiasi į Lietuvos konsulatų užsienyje, pavyzdžiui, Londone arba Dubline, 2–3 mėnesius laukia, kada juos priims. Taip yra todėl, kad ženkliai sumažinta konsulinė tarnyba. Dar daugiau – Valstybės kontrolė, atlikusi **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- **Sportas: futbolas, lengvoji atletika, pasaulio sporto naujienos (p. 2, 8)**
- **Teisingumas prieš teisėtumą: ar išbrisis iš klano? (p. 3)**
- **L. Apanavičienės skiltis (p. 3)**
- **P. Afrikos kovų išvakarėse – futbolas su lietuvišku prieskoniu (p. 4)**
- **Laiškai, nuomonės (p. 5)**
- **Birželio 14-oji (1988–1989) (p. 9)**
- **Lemont paminėta Gedulo ir vilties diena (p. 10)**
- **Iš Čikagos lietuvių istorijos (p. 10)**

Valiutų santykis
1 USD — 2.81 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Po birželio 14-osios – Gedulo ir vilties dienos – praėjus trejetui dienų, Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev apdovanojo buvusį LR prezidentą ir premjerą Algirdą Brazauską Garbės ordinu „už indėlį stiprinant bendradarbiavimą ir gerus kaimyninius santykius tarp Lietuvos ir Rusijos“. Politikos žinovo Tomo Janeliūno teigimu, šis A. Brazausko, kuris šiuo metu sunkiai serga, apdovanojimas aukščiausiu lygiu yra išskirtinis atvejis. Kas tai: išskirtinė provokacija ar išskirtinai nuoširdus gestas? – ne vienam kils ar jau kilo klausimas. Tuo tikslu internetinės dienraštis Delfi.lt jau paskelbė apklausą, kur skaitytojai gali pasisakyti, kaip jie vertina šį Rusijos prezidento sprendimą. Pats Brazauskas, pranešė jo žmona Kristina Brazauskienė, žinią apie apdovanojimą priėmė palankiai. Kol kas tokios nuomonės yra ir Delfi.lt skaitytojai – iš 1,640 pasisakiusių 82,3 proc. vertina teigiamai. Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

2010 FIFA pasaulio čempionatas

Paruošė Ed. Šulaitis

PASAULIO FUTBOLO PIRMENYBĖSE DAUG NETIKĖTUMŲ

Nepaisant, kad pirmenybėse dėl Pasaulio futbolo taurės P. Afrikos Respublikoje grupinėse varžybose dar tik sužaistas pirmasis ratas (16 rungtynių), netikėtumų netrūksta.

Birželio 11 d. prasidėjusiose pirmenybėse gana gerai nuteikė JAV rinktinės lygiosios (1:1) prieš galingą Anglijos komandą, kuri buvo laikoma šių rungtynių viena iš galimų laimėtojų. Tokiu būdu amerikiečiai uždirbo vieną tašką ir išsaugojo viltį patekti tarp C grupės pirmųjų dviejų komandų, kas JAV rinktinę įgalintų patekti į tolimesnį ratą, kuriame varžysis 16 komandų.

JAV rinktinė šį penktadienį, birželio 18 d., kovos prieš Slovėniją, kuri pirmose rungtynėse, nugalėjusi Alžyrą 1:0, stovi C grupės pirmoje vietoje. Birželio 23 d. amerikiečiai išmėgins savo jėgas su Alžyru iki šiol neturinčiu nė vieno taško.

Savo sirgalius gerokai nustebino dabartinio pasaulio čempionai italai, kurie pirmose rungtynėse F grupėje pajėgė iškovoti tik vieną tašką, lygiosiomis (1:1) sužaidusi su Paragvajumi. Tačiau kadangi toje grupėje ir likusios komandos: Naujoji Zelandija ir Slovakija sužaidė taikiai (irgi 1:1), Italijai neturėtų būti sunku įveikti Naująją Zelandiją bei Slovakiją arba bent laimėti 4 taškus, kas Italijai užtikrintų kelialapį į 16-tuką.

Viena iš labiausiai „nuskriaustų“ komandų, turbūt, yra Europos čempionė Ispanija, kuri birželio 16 d. netikėtai pralaimėjo 0:1 pajėgumu nepasižyminčiai Šveicarijai. H grupėje žaidžiantys ispanai dar turi kovoti prieš nestiprias komandas – Hondurasą ir Čilę, kuri birželio 16 d. nugalėjo Hondurasą 1:0 ir su trimis taškais grupėje stovi pirmoje vietoje.

Taip pat B grupėje 3 taškus

Futbolas

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI ĮMUŠĖ 4 ĮVARČIUS, BET PRALAIMĖJO

EDVARDAS ŠULAITIS

Birželio 16 d. „Lituanicos“ futbolo komanda, žaisdama aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro Lemont, pelnė net 4 įvarčius. Tačiau tai mūsiškių neišgelbėjo nuo pralaimėjimo, nes varžovai sugebėjo įmušti penkis. Tad galutinis rungtynių rezultatas 4:5 prieš vidutinio pajėgumo „Green-White“ vienuolikę nedžiugino nei lietuvių futbolininkų, nei jų gerbėjų, kurių stebėti rungtynių, deja, susirinko gana nedaug.

Mūsiškiui Tomui Mačiuliui įmušus pirmąjį rungtynių įvartį, atrodė, kad „Lituanicos“ vyrai sugriebs pirmuosius taškus šį sezoną „Metropolitan“ lygos „Major“ divizijoje. Tačiau tuoj pat teko nusivilti, nes varžovai ne tik išlygino rezultatą, bet ir į mū-

siškių neginamus vartus įmušė antrąjį įvartį.

Kai Mindaugas Palaima gražiu smūgiu išlygino rezultatą 2:2, vėl atsirado šiokių tokių vilčių pergalei. Deja, džiaugtis buvo per anksti, nes „Green-White“ nesnaudė ir puikiai išnaudojo dvi progas. Ir štai jau 4:2 jų naudai. Tačiau prieš 1-ojo kėlinio pabaigą tas pats M. Palaima rezultatą sušvelnino iki 3:4.

Po pertraukos Edvinas Trinkūnas išlygino rezultatą 4:4 ir jau buvo galima galvoti apie bent vieną tašką. Bet kur tau! Likus 25 min. iki rungtynių pabaigos, E. Trinkūnui buvo parodyta raudona kortelė, ir aikštėje liko žaisti dešimt lietuvių. Tada varžovai be didelio vargo pelnė penktąjį įvartį ir šventė pergalę, nors mūsiškiams dar pajėgė pasipriešinti ir

uždirbo Pietų Korėja (įveikė Graikiją 2:0) ir, kaip minėta anksčiau C grupėje – Slovėnija, nugalėjusi Alžyrą.

D grupėje net dvi komandos turi po 3 taškus: Vokietija (net 4:0 su triuškinio Australiją) ir Gana (1:0), pranokusi Serbija.

E grupėje pergalės pasiekė taip pat dvi komandos: Olandija (įveikė Daniją 2:0) ir Japonija (nugalėjo Kamerūną 1:0). G grupėje su trimis taškais stovi viena iš pasaulio galiūnų – Brazilija, kuri iškovojo pergalę prieš vieną iš silpniausių dalyvių Šiaurės Korėją 2:1. Kitose šios grupės rungtynėse netikėtai gerai pasirodė Dramblio Kaulo Kranto Respublikos futbolininkai, sužaidę lygiosiomis (0:0) su stipria Portugalija.

Daug kas paaiškės po antrojo rato grupinių rungtynių, kurios prasidėjo pirmenybių šeimininkų P. Afrikos Respublikos futbolininkų susitikimu su Urugvajumi birželio 16 d. vakare. Beje, pirmose rungtynėse P. Afrika sužaidė lygiosiomis (1:1) su Meksika.

O kas iš tikrųjų taps 2010-ųjų Pasaulio futbolo taurės nugalėtoju, sužinosime tik po baigiamųjų rungtynių, kurios įvyks liepos 11 d.

Tik dar reikia pažymėti, kad stebint rungtynes televizijos ekranuose, gerai nuteikia visų Afrikos komandų pajėgumas. O jų čia matome 6: Alžyrą, Kamerūną, Gana, Nigeriją, P. Afrikos Respubliką ir Dramblio Kaulo Kranto Respubliką. Atrodo, kad daugelyje Afrikos valstybių susidomėjimas futbolu vis auga ir rinktinių pajėgumas stiprėja.

bent kelis kartus puolė jų vartus. Palijęs nestiprus lietūs, aišku, neprisidėjo prie kamuolio valdymo ir žaidimo kokybės.

Po žaidimo „Lituanicos“ treneris Algis Grochauskas vėl kaltino tuos futbolininkus, kurie nepasirodė rungtynėse, ir atsarginių žaidėjų tebuvo mažai. Gera, kad prie „Lituanicos“ komandos prisidėjo iš Lietuvos paviešėti atvykęs Mindaugo Palaimos brolis Karolis.

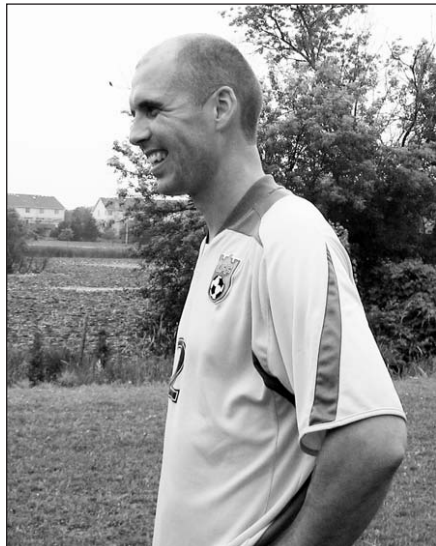
Dar blogiau sekėsi lietuvių atsarginei vienuolikei, kuri pralaimėjo 1:5.

Po praėjusio sekmadienio nesėkmės lietuviams išlikti „Metropolitan“ lygos „major“ divizijoje vilčių, galima sakyti, jau nebeliko. Tačiau iškritimas į žemesnę grupę, lietuviams atneštų tik naudos, **Nukelta į 11 psl.**

„Lituanicos“ futbolo komandos treneris Algis Grochauskas per birželio 13 d. rungtynių pertrauką duoda nurodymus savo globotiniams.

Edvardo Šulaičio nuotr.

Mindaugas Palaima sekmadienio rungtynėse prieš „Green-White“ komandą įmušė du įvarčius.

TEISINGUMAS PRIEŠ TEISĖTUMĄ: AR IŠBRISIME IŠ KLANO?

IONAS VAIŠKŪNAS

Birželio 15 d. generalinio prokuroro pareigas pradėjo eiti Darius Valys. Ar nesusitepęs, todėl lietuviškos žiniasklaidos neaprašytas, nežinomas provincijos teisininkas bus pajėgus atverti pakrypusius juodosios prokuratūros langus naujiems viešumo ir teisingumo vėjams?

Apgailėtiną mūsų teisinės sistemos būseną liudija ne tik sociologų skelbiami apklausos duomenys, bet ir bręstantis visuomenės nepasitenkinimas didėjančia takoskyra tarp teisėtumo ir teisingumo. Garsioji pedofilijos byla į dienos šviesą iškėlė įsise-nėjusį Lietuvos teisinės sistemos klaniskumą, susvetimėjimą ir kitas ydas.

Nuo sovietinių laikų valstybe valstybėje įpratusi jaustis lietuviška teisinė nomenklatūra, užuot nešališkai vykdžiusi teisingumą, įsijautė į jo pamėgžiojimą ir manipuliavimą, gin-dama nežinia kokius interesus. Pastarojo meto pedofilijos bylos peripetijos kaip niekad skaudžiai užgavo per du nepriklausomos Lietuvos dešimt-mečius išlaisvėjusius ir liberalios de-mokratijos gyvenimo principų išmo-kusius lietuvius.

Nesuvokiami ir nepaaiškinami teisėsaugos veiksmai šioje byloje iš-judino visuomenę. Beveik keli tūkstančiai piliečių Garliavoje ėmėsi spontaniško pilietinio nepaklusnumo veiksmų, kad apgintų be tėvo likusią našlaitę nuo perdavimo sąvadavimu kaltinamai motinai. Šiuos Lietuvos visuomenės veiksmus palaikė tau-tiečiai emigracijoje ir kai kurių už-sienio šalių piliečiai Airijoje, Angli-joje, Danijoje, JAV, Ispanijoje, Italijo-je, Islandijoje, Rumunijoje...

Girdime, kad į teisingumo kal-varijų kelią prieš savo vadovybės nu-sikalstamą veiklą pakilo ir Kalvarijos kriminalistai. Visuomenėje subrendo esminių permainų poreikis. Lietuvoje ėmė rasti pilietinio nepaklusnumo apraiškų, nukreiptų prieš teisingumą turinčių vykdyti struktūrų savivalę ir nesiskaitymą su visuomene.

Pagal Vakarų politinėje kultūroje gerai žinomą pilietinio nepaklusnu-mo idėją, kiekvienas žmogus turi mo-ralinę teisę priešintis neteisiesiems įstatymams ar politiniams sprendi-mams. Pilietinio nepaklusnumo teo-retikas, filosofas John Rawls pilietinį nepaklusnumą apibūdino kaip viešą, neprievartinį, nesmurtinį, nors ir įstatymo ribas peržengiantį, tačiau išlaikantį pagarbą teisei sąmoningą politinį veiksmą, kurio tikslas – pa-keisti įstatymus arba vyriausybės politiką.

Plačiai pripažintoje, liberalizmo filosofija pagrįstoje teisingumo teori-joje Rawls, pilietiniam nepaklusnu-mui skyręs ypatingą moralinės val-džios kontrolės priemonės vaidmenį, laikė jį normalia specifine politinio aktyvumo forma, brandžios konstitu-cinės demokratinės visuomenės reiškiniu, neatsiejamu nuo išvystytos po-litinės kultūros.

Visuomenė reikalauja didesnio teismų procesų viešumo. Daugiau negali būti visiškai uždarytų rezonansinių bylų, tendencingai sveriamos informacijos, nekomentuojamų ir nepaaiškinamų sprendimų, su-prantamų tik juos priėmusiems teisi-ninkams. Priešingu atveju bus dar plačiau išprovokuoti nauji pilietinio nepaklusnumo veiksmai, siekiantys atkurti pusiausvyrą tarp teisingumo ir teisėtumo.

Pastarojo meto pedofilijos byla ir su ja susijusių nužudymų tyrimas tapo tikru teisinės sistemos išbandy-mu. Čia negali likti neatsakytų klau-simų. Ir ypač po vieninteliu įtariamuoju pedofilijos byloje pripažinto Andriaus Ūso žūties. Jau pasigirdo pareiškimų, kad byla turi būti nu-traukta. Jei taip atsitiktų, tuomet šią bylą gaubianti sąmokslų teorijų migla taip ir neišsisklaidytų.

Laikiniai generalinio prokuroro pareigas ėjusio Raimundo Petrausko skambiai pavadinta „byla-žudike“, ši byla turi būti kruopščiai išnagrinė-ta ir viešai pateikti visi įrodymai, kad niekam nekiltų jokių minčių apie sąmokslų teorijas. Visuomenė turi teisę rūpintis savo saugumu ir gy-venti teisingai valdomoje valstybė-je.

Naujasis generalinis prokuroras turėtų rasti būdų atsižvelgti į teisė-tus Drąsiaus Kedžio dukros atstovo advokato Aido Venckaus reikalavi-mus ir papildyti ikt teisminio tyrimo medžiagą, kad būtų nedviprasmiškai nustatyta, ar galimų įtariamųjų pe-dofilijos byloje ratas nebuvo dirbtinai susiaurintas iki vieno, dabar jau taip pat žuvusio, asmens.

Padėtis teisingumą turinčioje vykdyti sistemoje yra tokia, kad kė-džių perstumdymai ir postų keitimai vargu ar ką bepakeis. Net jei naujasis generalinės prokuratūros vadovas D. Valys ir suburs patikimą, dorą pagal-bininkų būrį, trokštantį rasti būdų pereiti prie tikro, o ne parodomąjo teisingumo bei viešumo Lietuvos prokuratūros darbe – to jau gali ne-pakakti.

Apginti viešojo intereso nuo no-menklatūrinių, korupcinių grupuočių kėslų vien administraciniais veiks-mais gali ir nepavykti. Esminiams teigiamiesiems pokyčiams teisinėje sis-temoje pasiekti būtinas dialogas su aktyvia, teisingumą pasiryžusią ginti visuomene. Šiuo metu, kol visuo-menės atstovai nėra įtraukti į teisin-gumo vykdymą (nėra prisiekusiųjų teismo) ir kol visiškai nepasitikima savo teisėsaugos pareigūnais, svar-biausioms, rezonansinėms byloms sėkmingiau narplioti derėtų pasitelk-ti ir nepriklausomus tyrėjus bei žinovus iš užsienio.

Tuomet išliks viltis, kad beda-rant reformas teisėtumas nenuva-žiuos į pakelės griovį nuo visuomenės ginamo moralaus teisingumo kelio ir nepaskės dvokiančiame klane.

Delfi.lt

Laimė – atsirado akylų Seimo narių

LAIMA APANAVIČIENĖ

Nesu politikė, atlieku savo pilietinę pareigą – balsuoju rinkimuose, kartas nuo karto pasidomiu LR Seimo darbais ir tiek. Tyliai pasipiktinau 2007-ųjų pabaigoje Gedimino Kirkilo Vyriausybės 3 mln. Lt iš programos „Lietuvos pasirengimas pirmininkauti Europos Sąjungoje“ paskyrimu savo bičiulio Raimundo Lopatos vadovaujamam institutui. Nepatiko tais pačiais G. Kirkilo laikais Užsienio reikalų ministerijos Paramos demokratijai departamento, skirsčiusio pinigų įvairioms Lietuvos rytinėms kaimynėms, „demokratizavimo“ programa ar skandalingos Seimo nario Lino Karaliaus atostogos Tailande darbo metu. Bet, kaip ir dauguma rinkėjų, tylėdavau.

Tačiau šiomis dienomis spaudoje perskaičiusi žinią apie Seimo nario, Tėvynės sąjungos-Krikščionių demokratų partijos atstovo Manto Adomėno įsteigtą Demokratinės politikos institutą (DPI), kuris laimėjo Švietimo ir mokslo ministerijos (SMM) skelbtą 2,5 mln. litų vertės konkursą Lietuvos aukštųjų mokyklų reitingavimo sistemai kurti, apstulbau. Arba aš jau nieko nesuprantu, arba ponas M. Adomėnas, mūsų išrinktas į Seimą, kad gerintų savo rinkėjų gyvenimą, mus visus vidury baltos dienos įžūliai mulkina.

Gegužės pabaigoje M. Adomėnas ir jo įsteigtas DPI pristatė jų sudarytą universitetų reitingą. (Koks žodis! Čia tai turės darbo mūsų skaitytojai. Jį savo straipsnyje palieku sąmoningai.) Tiek per pristatymą, tiek vėlesniuose spaudos pranešimuose buvo pabrėžiama, kad Seimo narys dr. M. Adomėnas – „Lietuvos aukštųjų mokyklų reitingavimo sistemos iniciatorius“. O sudarė reitingą DPI kartu su tyrimų internetu kompanija „Macro-scope“. Jokios kitos projekto sumanytojų pavardės ar rengėjai pristatyme nebuvo nurodyti. O ir kam visiems mirtingiesiems žinoti kažkieno pavardės?

Ką veiks pono M. Adomėno įkurtas institutas? Pasirodo, jo vadovau-jamas DPI per 30 mėnesių privalės sukurti nacionalinę Lietuvos univer-sitetų ir kolegijų reitingavimo metodiką, atlikti bandomąjį jos diegimą. DPI turi „sukurti, vertinti ir tobulinti Lietuvos aukštojo mokslo studijų sričių reitingavimo sistemos metodologijas ir metodikas, analizuoti rezul-tatus bei rodiklius, sukurti ir palaikyti reitingo informacinę duomenų bazę, sukurti prognozių bei ateities išvalgų metodiką, paskleisti informa-ciją apie reitingavimą“.

Paskelbus žinią apie konkurso laimėtoją (DPI buvo vienintelis kon-kurso dalyvis!), Lietuvos spaudoje pasipylė straipsniai dėl projektui skiriamos sumos dydžio ir konkurso laimėjimo. Sukruto net parlamentarai. Štai Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto nariui „darbiečiui“ Vy-dui Gedvilui kilo abejonių dėl skiriamos sumos dydžio pagrįstumo ir konkurso laimėjimo aplinkybių. „Vien tas faktas, kad valdančiosios koali-cijos nariai patys dalyvauja ir darbų vykdyme, ir jų užsakyme, kelia tam tikrų abejonių ir įtarimų. Ne mažiau abejonių kelia ir pati suma – 2,5 mln. litų. Šalyje jau pradėtas aukštųjų mokyklų tinklo optimizavimo procesas, aukštųjų mokyklų skaičius turėtų laipsniškai mažėti. Tad kam reikia investuoti tokias dideles pinigų sumas jų reitingavimui? Kodėl nesiremia-ma pasaulio ir Europos universitetų reitingavimo praktika? Vertėtų pasidomėti, ar ES rengiama bendra universitetų reitingavimo metodika. Nesuprantama, kodėl išradinėjamas dviratis iš naujo, kodėl taip neat-sakingai skelbiami tokie konkursai, kai iš anksto žinomas dalyvių skaičius, o tuo pačiu ir laimėtojas. Neabejoju, kad ŠMM (Švietimo ir mok-slo ministerija – Red.) galėtų sutaupyti daug laiko ir lėšų, jeigu pati imtųsi tam tikrų veiksmų“, – sako V. Gedvilas.

Tačiau pačiam M. Adomėnui, iki šiol einančiam DPI prezidento parei-gas (ar gali parlamentaras be savo tiesioginių pareigų Seime eiti kokias kitas pareigas!?), tai visiškai nėra motais. Jis drąsiai ir net įžūliai ginasi, kaltindamas visus aplinkinius, jo nuomone, nieko nesuprantančius apie šio projekto būtinumą. Ir ar mūsų, mirtingųjų, reikalas žinoti, kokia gru-pė neįvardintų draugų politikų pasidalins pinigus (primenu – pustrėčio milijono litų) tarpusavyje.

Laimė, kad atsirado akylų Seimo narių. Atrodo, kad ir šalies prezi-dentė jau susidomėjo šiuo konkursu.

P. S. Baigusi rašyti straipsnį internetinėje spaudoje (politika.atn.lt) perskaičiau, kad į Švietimo ir mokslo ministrą Gintarą Steponavičių ir finansų ministrę Ingridą Šimonytę kreipėsi partijos Tvarka ir teisingu-mas frakcijos Seime seniūnas, partijos pirmininko pirmasis pavaduotojas Valentinas Mazuronis dėl sprendimo aukštųjų mokyklų reitingavimo sis-temos kūrėju pripažinti Seimo nario konservatoriaus M. Adomėno įsteig-tą viešąją įstaigą. Politiko teigimu, „tvarkiečių“ frakcija Seime taip pat kreipsis į Generalinį prokurorą ir Valstybės kontrolę, prašydama atsakyti, ar tokia tvarka, kai ministras savo įsakymu patvirtina planinius valstybės projektus ir iškart numato subjektus, kurie juos įgyvendins, nesudaro prielaidų politinės korupcijos apraiškoms bei sąlygų neskaidriam valsty-bės biudžeto ir ES lėšų panaudojimui.

O prieš atiduodant straipsnį spaudai perskaičiau ir BNS žinutę, kad Švietimo ir mokslo ministras G. Steponavičius, atsiradus abejonių dėl nacionalinės aukštųjų mokyklų reitingavimo sistemos idėjų konkurso vykdymo, artimiausiu metu nepasirašys įsakymo dėl lėšų skyrimo kon-servatoriaus M. Adomėno įsteigtam DPI.

Pietų Afrikos kovų išvakarėse – futbolas su lietuvišku prieskoniu

EUGENIJA MISEVIČIENĖ

Visada su nekantrumu laukiau kas ketvirti metai organizuojamo pasaulio futbolo čempionato turnyro. Meilę šiai populiariausiai mūsų planetoje sporto šakai man perdavė tėvas. Atsimenu, dar vaikystėje, prasiėjęs šioms varžyboms, visa šeima, mamai prikepus duonos ir nupirkus mėgstamiausio limonado, negalėdavome atplėšti akių nuo televizoriaus ekrano. Jausmas būdavo nepakartojamas (o kur dar faktas, kad tuo metu tėveliai net nebeklausdavo, ar paruošti namų darbai.). Tada taip stebėjaisi, kaip aistringai mano tėvas šokinėdavo nuo sofos vienai ar kitai komandai įmušus gražų įvartį. Pameniu, vis klausdavau mamytės, už kurią komandą ji serga, nes norėjau daryti, kaip ir ji. O mama man atsakydavo – kad tik už gražų žaidimą! Turiu pripažinti, futbolas man, nors ir silpnosios lyties atstovei, yra itin patrauklus žaidimas. Nors dabar ir gyvenu labai toli nuo savo tėvelių, tradiciją stebėti pasaulio futbolo čempionatą tęsiame ir čia, už Atlanto, kur sėdėdama priešais televizorių glaudžiuosi jau prie savo vyro.

Atgaivintos varžybos

Džiaugiuosi, galėdama ne tik grožėtis aukščiausio lygio futbolu per televizorių, bet ir antrus metus iš eilės dalyvauti lietuvių surengtame šios sporto šakos turnyre Rytų pakrantėje. Birželio 5-ąją Philadelphia (PA) lietuviai surengė tradicinėmis tapusias mėgėjų mažojo futbolo varžybas. Pirmas panašus turnyras buvusio profesionalaus futbolininko alytiškio Virgio Anušausko pastangomis buvo surengtas dar prieš keletą metų, tačiau tuo viskas ir baigėsi. Visgi laikui bėgant dar vienas Dzūkijos sostinės atstovas Tadas Brusokas surado būdą šios lietuvių mėgstamos sporto šakos varžybas atgaivinti. 2009-ųjų pavasarį į turnyrą atvyko komandos ne tik iš Rytinio pakraščio, bet ir lietuviškąją sostinę Amerikoje vadinamos Čikagos. „Lituanica“ komanda taisyk ir išsivežė gražuolę taurę į Vėjų miestą. Na, o šiemet, kaip ir pridera, kiekviena analogiškose varžybose dalyvavusi lietuvių komanda tikėjosi nugalėti

Varžybų akimirka.

pereitų metų čempionus. Į 2010-ųjų turnyrą suvažiavo tautiečiai iš Connecticut, New York, New Jersey, Pennsylvania, Washington, D.C. ir, žinoma, vėl Čikagos. Philadelphia priemiesčio Southampton aikštelėse žaidė tiek mėgėjai, tiek buvę profesionalai ir net diplomatai.

Neapsieita be intrigų

Visos 8 turnyre dalyvavusios komandos burtų keliu buvo paskirstytos į 2 pogrupius. Po trijų kiekvienos komandos rungtynių išaiškėjo 4 stipriausieji – turnyro nugalėtojai laikyti Čikagos atstovai bei „Philadelphia-2“ vyrai, taip pat „Lakewood“ (New Jersey) ir „Philadelphia-1“ futbolininkai. Nors prieš prasidedant varžyboms visų komandų vadovams buvo pranešta, kad bus rungtyniaujama pagal supaprastintas FIFA taisykles, neapsieita be intrigų. Vieni tuos

„supaprastinimus“ suprato vienaip, kiti kitaip – netrūko ginčų ir su varžyboms vadovavusiu profesionaliu teisėju. Smagu, kad tokie dialogai nesugadino niekam nuotaikos ir varžybos praėjo draugiškai, o gausiai susirinkę žiūrovai, lepindamiesi saulėta diena, entuziastingai palaikė savuosius.

Deja, už futbolo aikštelės ribų ne visos dvikovos baigėsi profesionaliai – dėl neaiškių priežasčių susistumdžius keliems vietos komandos ir niujorkiečių futbolininkams, tik laiku įsikišus šalia buvusiems kitiems varžybų dalyviams, pavyko užgesinti beįsiplieskiantį rimtą kivirčą. Skaudu buvo girdėti iš kelių žiūrovų komentarus: „O ką norėti – lietuviai! Jie kitaip ir negali...“ O kodėl negali? Juk net senovės Graikijoje olimpiadų metu karai būdavo sustabdomi! Bet sugrįžkime prie rezultatų.

Netikėta pergalė

Pirmajame pusfinalyje susikovė pereitų metų nugalėtojai Čikagos futbolininkai ir viena šeimininkų „Philadelphia-2“ komanda. Gan netikėtai didele persvara 6:2 laimėjo Rytų pakrantės atstovai, kurių palaikyti susirinkęs nemažas skaičius žiūrovų tiesiog šėlo. Antrajame pusfinalyje „Lakewood“ (NJ) vyrai susidorojo su „Philadelphia-1“ – 4:2, o baigiamojoje šių metų Šiaurės Amerikos lietuvių mažojo futbolo turnyro dvikovoje gan netikėtai nugalėjo „Sodų“ valstijos atstovai, laimėję prieš neginčytinai nugalėtojai laikytus „Philadelphia-2“ futbolininkus 2:0. Trečią vietą užėmė pereitų metų varžybų čempionai iš Čikagos. Turnyrui pasibaigus, visi dalyviai ir svečiai buvo pakviesti į šio miesto Lietuvių muzikos namus, kur buvo surengti nugalėtojų apdovanojimai ir susipažinimo vakarėlis. Čia susirinkusiems koncertavo Lietuvoje vykusio projekto „Kelias į žvaigždes“

dalyvis, JAV gimęs Robertas Kupstas-Byla, šiuo metu gyvenantis Washington, DC. Po jo koncerto malonoje ir jaukioje aplinkoje ištvermingiausi persimetė į šokių aikštelę.

Apdovanoti geriausieji

Netrukus prasidėjo apdovanojimų šventė. Specialūs organizatorių apdovanojimai atiteko geriausiam gynėjui („Philadelphia-2“ komandos atstovui Tomui Liesūnui), geriausiam puolėjui (Airidui Baltrušaičiui, taip pat iš „Philadelphia-2“), geriausiam vartininkui („Lakewood“, NJ komandos atstovui Dinui Matažinskui), geriausiam saugui (kuriam apdovanojimą – futbolo kamuolį įsteigė LR konsulas NY, čikagiečiui Edvinui Trinkūnui).

Turnyre dalyvavęs Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos pirmininkas Laurynas R. Misevičius padėjo varžybų organizatoriams, pasidžiaugė, kad „lietuviško futbolo pasaka tęsiasi“, ir įteikė abiem alytiškiams atminimo dovanėles – Virgiui Anušauskui Lietuvos futbolo rinktinės marškinėlius kaip perspektyviausiam turnyro žaidėjui, o Tadiui Brusokui – FIFA išleistą DVD, skirtą šios organizacijos šimtmečiui pažymėti. Na, o MVP geriausiu žaidėju tapo turnyro nugalėtojų komandos puolėjas Tomas Banionis. Jis buvo apdovanotas vienintelio lietuvių futbolininko, šiuo metu žaidžiančio MLS lygoje (profesionalioje Šiaurės Amerikos futbolo lygoje) Edgaro Jankausko marškinėliais su parašu. Be medalių visiems turnyre prizines vietas užėmusiems lietuviams futbolo mėgėjams šių metų turnyro nugalėtojai buvo apdovanoti ne tik čempionų taure, bet ir LR ambasados Washington, DC apdovanojimu – „Švyturio“ alaus dėže. Tad iki pasimatymo kitų metų lietuvių futbolo mėgėjų turnyre.

2010 m. Šiaurės Amerikos lietuvių mažojo futbolo turnyro nugalėtojai – „Lakewood“, NJ komanda.
E. Misevičienės nuotr.

NUOMONĖ

Kur B. Nainio etika?

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Ar ne keistokas tas gyvenimas? Štai mes pažįstame Bronių Nainį: su-manus inžinierius, taurus patriotas, veiklus visuomenininkas, gabus žurnalistas, netgi buvęs žurnalo redaktorius. Vienai šokių šventei Čikagoje jis suredagavo vertingą leidinį taip, kad vienas aktyvus Inžinierių ir architektų sąjungos narys, rašęs į „Technikos žodį“, besididžiudamas bei besidžiaugdamas puikiai išleistu leidiniu pasakė: „Matai, kai inžinierius daro, tai padaro!“

Tačiau va, ir antroji medalio pusė. Ir ne taip jau šauniai žvilganti. B. Nainys, kartais rašęs įdomiai, pastaruoju metu rašo spaudoje piktai, priekaištaujančiai, dažniausiai nusiskųsdamas, vis mokydamas visą pasaulį, netgi drąsiai LR prezidentus bei vyriausybę (nenurodydamas būdų, kaip jo pamokymus tobulai įvykdyti). Jo manymu, visi kiti – vieni niekai, jei ne jis tai daro. Su krikščionišku gailėsčiu susimąstai, kodėl jis pats save murdo, kodėl jis nusileidžia į neat-sakingų rašytojų eiles?!

Ilgokai išgyvenęs Amerikoje, Nainys viešai spaudoje (tame pačiame „Drauge“) skelbėsi, kone „bažinosi“, esąs amžinas „Draugo“ draugas, kiek daug jo labai pasidarbavęs. Ak, visa tai įrodyti, netgi pernai išleido knygėlę „Mano sąlytis su ‘Draugu’“ (40 psl.). Tą savo išpažintį čia visiems siūlė, net ir ten tėvynėje. O iš Lietuvos atidundėjo atgarsiai: „Tik pats apsijuokė!“ Ogi jam nei šilta, nei šalta. Kam reikia viso to šurmulio?

Na, kad ir dabar – gegužės 8 d. viename lietuviškame savaitraštyje (tyčia neminiu pavadinimo, nes nėra jokio noro jį kritikuoti ar vertinti) B. Nainys sukūrė „šedevrą“ – „Dešimtmetį peržengiant“.

Jau pradžioje neatidžiai (žurnalistiškai nesusikaupęs) jis rašo: „(...) nudūmęs į Čikagos lietuvių operos (LO) spektaklį Berwyne“. Bet juk LO spektaklis įvyko Cicero mieste.

Plačiai bei gausiai paklojęs pagyrimų savaitraščiui, o ypač negailėdamas išliaupsinęs jo vyr. redaktorių ir

leidėją (kartu ir savininką), anot Nainio, nieko nerašantį į savo laikraštį, džiaugsmingai sveikino ir savo linkėjimus glėbiais klojo sukaktuvininkui (ir mes linkime jam sėkmės)! Deja, viso rašinio pabaiga pakvipo, kaip amerikiečiai sako, „sour grapes“. Protingai pasielgė redakcija, jo rašinį įdėjusi į skyrių „Nuomonės“. Bent tuo diplomatiškai nusiplovė rankas, visą atsakomybę palikdama pačiam autoriui. Ar Nainys šiuo savo straipsniu mėgina atgaivinti priekabius „Naujienų“ laikus?

Visiškai be reikalo, ypač toks „užsimarinavęs“ laikraštlininkas kaip B. Nainys, prasilenkdamas su etika (ir tai žurnalistui nedovanotina), užkabino garbingą Lietuviių Fondą (LF) – mūsų liaudis rūsčiai pasakytų „pakišo jam koją“, taip pat ir šimtamečiui nusipelnusiam „Draugui“.

Išvardijęs LF Pelną skirstymo komisijos (PKS) paremtą žiniasklaidą – „Pensininką“, „Draugą“, „Dirvą“, „Pasaulio lietuvių“ ir „Margutį II“, apgailestavo dėl nieko negavusio savaitraščio, nes tai – privatus verslas, vienos šeimos nuosavybė... LF PSK ir negalėjo kitaip nuspręsti!

Visą litanią neigiamybių be jokios gėdos išdrožė „Draugui“ (tam savo išpažintam „draugui“). Visi Nainio išvedžiojimai bei „Draugo“ su savaitraščiu palyginimai – tuščiaviduriai, tik svaichiojimai; jie – nepalyginami. Jis užmiršo „Draugo“ paskirtį ir jo nueitą 100 metų kelią. O tas lietuvybe pagrįstas kelias buvo sunkus, bet nuostabiai našus. Pradėtas nuo nulio, sunkiai dirbančių darbininkų įkurtas, net dviem atvejais XX a. pasauliui trimitavo Lietuvai laisves. Dienraštis „Draugas“ buvo, yra ir visada bus lietuvybės Švyturys, vienybės bei susiklausymo Šauklys, gimtosios kalbos išlaikymo ir tautos istorijos garsinimo Žadintojas!

Linkėtina B. Nainiui, ilgai kramtančiam nedėkingą laikraštlininko duoną, pamesti savo pyktį, pagiežą, neapykantą, o laikantis etikos, teisingai, objektyviai, geranoriškai ir remiančiai žvelgti į visą platų lietuvišką gyvenimą ir veiklą!

Eilėraštis iš caro laikų

Caro laikais, būsimą mano mamytė, tada Juzefa Šakalytė, būdama tik 11 metų, deklamavo eilėraštį apie caro laikus.

Tai įvyko Skuodo parapijoje – Žemaitijoje, kuriai priklausė jos tėveliai Šakaliai.

Padeklamuoti eilėraštį jai labai pasisekė, nesuklydo, žmonių buvo gerai įvertinta, gausiais plojimais. Plojimams pasibaigus, prie jos priėjo Skuodo bažnyčios klebonas, ją apkabinė ir pasakė: mergaitė, tu tą eilėraštį išskambinai kaip varpeliu.

1983 m. aš, J. Gurauskienės duk-tė, buvusi Ona Gurauskaitė, aplančiau mamytę Skuode. Tais metais ji buvo 86 m. ir ji tą eilėraštį dar tebe-skambino kaip varpeliu.

Prašiau mamytės, kad ji man tą eilėraštį deklamuotų kasdien ir aš jį užsirašiau.

Dabar ir aš galiu jį skambinti kaip varpeliu.

Mano mamytė 1991 m. iškeliavo Anapus Saulės, a.† a. jai.

Ona Šmitienė

**Oi, namučiai griūna, gyvulėliai žūna,
Mūsų žemė menka, duonos neužtenka,
Sėjom daug kvietelių, rugiai – iki kelių,
Daug lietučio buvo ir viskas supuvo,
O čia svirnas dykas, nēr kur gaut skatikas,
Skola galvą ėda, bėda, bėda, bėda.**

**Ir ką mes nedarėm, kaip vargą nevarėm.
Į bažnyčią ėjom, poteries kalbėjom,
Kieme ir laukely statėm po kryželį.
Kvietėm tarną Dievo, kad lauką ir pievą.
Apeitų žegnodams, krapylą takšnodams.**

**Bet, kad ir per maldą, Dievas kitaip valdo,
Kitoniškai remia, nors tu lįsk į žemę.
Bet ką čia daryti, reik dar paklausyti,
Patarimą dorą Žymūno bajoro.
Jis anai sapnavęs, danguj vietą gavęs,
Ir šviesos aptvintas patsai Petras šventas.**

**Būk prie jo priėjęs, rūsčiai žvilgterėjęs,
Už kaltes pabaręs, šituos žodžius taręs:
„Oi vaikučiai mano, gana jums nuo seno,
Tokiam varge būti, be duonelės žūti,
Kai į girtuvėlę bus takai užžėlę.
Laimins jumis Dievas, laimins jūsų pievas.**

**Bus grūdų aruode, bus mėselės puode,
Bus galvijam šieno, bus šeimynai pieno.
Tad visi šeimnininkai, bernai, samdininkai
Pulkit ir suarkit, žagarais užtverkit
Tą jūsų keliuką į Pliumpį maušiuką.
Sargas Dangaus Dvaro, duosiu rodą gerą,
Tik klausykit dailiai ir gyvenkit meiliai.”**

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: **redakcija@draugas.org**
dalia.cidzikaite@gmail.com

KITA NUOMONĖ: ATSAKANT A. PAUŽUOLIUI

Perskaičius Antano Paužuolio nuomonę „Drauge“ „Juodi debesys slenka ant Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos ir ‘Seklyčios’“ (2010 m. birželio 9 d.), man pasidarė labai neramu, gal trupučiuką ir piktoke. Visų pirma, kun. Kelpšui dar net neatėjus į parapiją – dar net „lovos nepasiklojus“ savo būsimoje naujoje pastogėje, jau atsiranda žmonių, kurie stengiasi iš anksto vertinti jo būsimas pastangas, sugebėjimus ir daryti sprendimus, kaip jis turėtų tvarkytis. Antra vertus, mums nėra ko net galvoti, kad Švč. M. Marijos Gimimo parapija bus „pakelta“ į „kažkada pasiektas aukštumas“. Juk

tai buvo prieš daugelį metų – dabar nebe tie laikai. „Kažkada“ Marquette Parkas buvo lyg mažoji Lietuva iševijoje. „Kažkada“ ir mes visi buvom jauni ir gražūs, deja, kartas nuo karto reikia pasižiūrėti į veidrodį.

Nejaugi straipsnio autorius nemato, kad demografija yra gerokai pasikeitusi? Mūsų, lietuvių, šiame rajone yra ne tik kad sumažėję, jei procentaliai pasižiūrėsime į šio rajono gyventojus, mūsų yra mažuma. Reikia tikėtis, kad naujas administratorius, pradėjęs dirbti šioje parapijoje su komiteto pagalba, parapiją sustiprins. Tikėkimės, kad užsirašys daugiau parapijiečių, kad naujieji ateiviai

įsijungs į parapijiečių eiles ir dalyvaus parapijos gyvenime. Dėl to, reikia tikėtis, ir rinkliavos padidės.

Nors Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija vis dar yra lietuvių parapija, reikia pripažinti, kad joje yra ir filipiniečių, airių, meksikiečių bei juodos rasės parapijiečių – ne vien lietuvių ar lietuvių kilmės žmonių. Nereikia tikėtis, kad čia bus padaryti „stebuklai“. Bet, kol galime, reikia stengtis šią nuostabią šventovę išlaikyti visiems vieningai dirbant. Nereikia kiršinti žmones vieną prieš kitą.

Kunigas Mescall, Šv. Andriejaus parapijos administratorius, apsigyveno mūsų klebonijoje, nes namas, kuriame jis gyveno, arkivyskupijos yra parduodamas. O mūsų klebonijoje esant pakankamai patalpų, arkivyskupija ir pasiūlė kunigui ten apsigyventi.

• • •

Kalbant apie „Seklyčią“, norėčiau straipsnio autoriui priminti, kad buvusi šeimnininkė pati išėjo savo noru. O restoranas veikia kaip vei-

kęs. Kad šiais laikais jis sunkiau išsilaiko, tas tiesa. Ką gali padaryti, kad kas savaitę iš arčiau gyvenančių vis iškeliauja į amžinybę, o kitiems amžius atima jėgas ir jie nebegali ateiti. Tačiau teiginys, kad restoranas yra ant užsidarymo slenkščio, nėra tiesa.

Neseniai buvo padaryta apklausa apie restoraną. Apklausa vyko visą mėnesį. Dauguma žmonių (tarp jų lietuviai, amerikiečiai ir kitataučiai, policininkai, pensininkai, meistrai ir t. t. – labai įvairių profesijų ir etninės kilmės žmonių) pasisakė, kad jiems maistas ir aptarnavimas yra ne tik priimtinas, bet daugeliui net ir labai geras. O maistas yra skonio reikalas. Ne viskas visiems patinka. Tai, kas nepatinka ar nepriimtina, kitą kartą galima neužsisakyti. Vieniems kopūstai nepatinka, o kiti ateina vėl dėl jų.

Amerikiečiai turi posakį – „Yra konstruktyvi kritika ir yra destrukt-yvi kritika“. Mums reikia konstruktyvios kritikos, objektyvių įžvalgų ir konkrečių faktų.

Danguolė Ilginis
Chicago, IL

Patvirtintas Lietuvos valstybės istorinės vėliavos projektas

Vilnius, birželis 17 d. (Delfi.lt) – Seimas, vadovaudamasis Valstybės ir kitų vėliavų įstatymu ir atsižvelgdamas į Lietuvos prezidentės dekretą, patvirtino Lietuvos valstybės istorinės vėliavos projektą ir pavyzdį.

Seimas dar 2004 m. liepos 8 d. priėmė Valstybės vėliavos įstatymo pakeitimą, kuriais įtvirtino ir nustatė Lietuvos valstybės istorinės vėliavos naudojimą. Šiuo metu jame yra nurodyta, kur ir kokių švenčių metu turi būti iškeliama valstybės istorinė vėliava. 2008 m. šios vėliavos projektą pavesta parengti Lietuvos heraldikos komisijai.

Istorinės vėliavos projektą sukūrė dailininkas Arvydas Každailis. Istorinės vėliavos aprašymas: raudona audekle iš abiejų pusių vaizduojamas baltas (sidabrinis) šarvuotas raitelis ant balto (sidabrinio) žirgo, laikantis dešinėje rankoje virš galvos iškeltą baltą (sidabrinį) kalaviją.

Delfi.lt nuotr.

Prie raitelio kairiojo peties kabo mėlynas skydas su dvigubu geltonu (auksiniu) kryžiumi. Žirgo balnas, gūnia, kamanos ir diržai mėlyni. Kalavijo rankena, kamanų žaslai, balno kilpa ir pentinas, makšties bei žirgo aprangos metaliniai sutvirtinimai ir pasagos geltoni (auksiniai). Vėliavos pločio ir ilgio santykis – 3:5.

Prasideda naujojo „Tado Blindos“ filmavimas

Filmo „Tadas Blinda. Pradžia“ režisierius Donatas Ulvydas.

ELTA nuotr.

Vilnius, birželio 17 d. (ELTA) – Šiandien prasideda istorinio nuotykių filmo „Tadas Blinda. Pradžia“ vasaros filmavimas, truksiantis net 5 savaites. Po beveik 40 metų pertraukos kuriamos Tado Blindos kino istorijos aktoriai džiaugsmingai laukia filmavimo pradžios.

„Iš tiesų pastaraisiais mėnesiais nuosekliai rengiausi filmavimams – jau moku ir žirgą valdyti, ir tam tikrų kovos veiksmų. Esu pasirengęs iššūkiams“, – sakė pagrindinį filmo veikėją Tadą Blindą vaidinsiantis Mantas Jankavičius.

Specialūs kostiumai ir dekoracijos filmui buvo atsigabentos iš kelių valstybių. Vien Tado mylimajai Kristinai (akt. Agnė Ditkovskytė) papuošti kostiumų dailininkai parinko dešimt prabangių XIX a. suknelių. XIX a. baldai buvo atsivežti iš Lenkijos.

Iki liepos pabaigos ketinama nu-

filmuoti beveik 200 scenų. Praėjusią žiemą jau buvo nufilmuoti epizodai iš Tado Blindos vaikystės. Istorinis nuotykių filmas „Tadas Blinda. Pradžia“ pasakos apie legendinio „svieto lygintojo“ Tado Blindos jaunystę. Veiksmas nukelia į 1861 m. vasarą, kai baudžiaivos panaikinimą apraizgusios politinės intrigos atokiame Žemaitijos kaime netikėtai virsta skerdynėmis.

Filmo „Tadas Blinda. Pradžia“ režisierius – Donatas Ulvydas. Filme vaidina 48 aktoriai, per šimtą statistų ir viena pelėda. Juostoje vaidins Antanas Šurna, Dainius Kazlauskas, Tatjana Liutajeva, Andrius Kaniava, Vidas Petkevičius, Jokūbas Bareikis, Mykolas Vildžiūnas ir kiti aktoriai.

Planuojama, kad filmas didžiuosiuose ekranuose pasirodys 2011 m. pradžioje. Pirmoji Tado Blindos istorija susidomėjusi rašytoja Lazdynų Pelėda apie 1900 m. surinko žmonių pasakojimus ir buvo pradėjusi rašyti kūrinių „Sulygintojas svieto“, tačiau vėliau persigalvojo ir visą turėtą medžiagą perdavė dramaturgui Gabrieliui Landsbergiui-Žemkalniui, kuris pagal ją sukūrė dramą „Blinda, svieto lygintojas“. 1973 m. buvo sukurtas keturių serijų televizijos filmas „Tadas Blinda“, kurį režisavo Balys Bratkauskas, pagrindinį Tado Blindos vaidmenį sukūrė Vytautas Tomkus. 2004 m. roko muzikantas Andrius Mamontovas pastatė miuziklą „Tadas Blinda“.

Ministras nenorėtų taupyti diplomatinės tarnybos sąskaita

Atkelta iš 1 psl. mūsų konsulinės tarnybos tyrimą, nustatė, kad mūsų konsulų darbo krūvis ir lai-kas porą kartų viršija ES diplomatų darbo laiką ir krūvį. Mūsų žmonės dirba po 12–13 valandų, – sakė A. Ažubalis per Vyriausybės valandą Seime.

Užsienio reikalų ministras priminė, kad, be viso to, darbo užmokestis Užsienio reikalų ministerijoje pernai sumažėjo 10 proc. Lietuvos diplomatinės tarnybos vadovas leidžia suprasti nepritarantis ir ambasadų uždarymui taupymo sumetimais, jis sako, kad tai darytų tik esant bendram politiniam sprendimui.

„Atidaryti ambasadą labai leng-

va, o uždaryti be politinių pasekmių yra neįmanoma. Jeigu man kas nors nurodys ir prisiims politinę atsakomybę, kad reikia uždaryti vieną ar kitą ambasadą, ir tai bus bendras politinis sprendimas, tai aš kaip politikas turėsiu tam paklusti“, – sakė A. Ažubalis.

Užsienio reikalų ministras vardino, kad maždaug 14 mln. litų būtų sutaupyta atsisakius pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje, apie 100 mln. litų – pirmininkavimo ES 2013 m., bet tai būtų dar neregėtas įvykis.

„Užsienio reikalų ministerija valdo vieną mažiausių biudžetų, tai – 183 mln. litų“, – sakė A. Ažubalis.

Daugiausia lietuvių emigruoja į Britaniją, Airiją ir Baltarusiją

Vilnius, birželis 17 d. (Delfi.lt) – Statistikos departamentas, remdamasis gyvenamosios vietos deklaravimo duomenimis ir nedeklaruotos emigracijos tyrimo rezultatais, įvertino 2009 m. emigravusių Lietuvos gyventojų skaičių. Pernai emigravo 34,700 šalies gyventojų, tai 1,5 karto daugiau negu 2008 m. Per paskutiniuosius 5 metus iš Lietuvos emigravo 160,800 šalies gyventojų. 2005 m. emigravo daugiausia – 48,100 – šalies gyventojų. Vėliau, 2006–2008 m., emigracijos tempas lėtėjo – išvykusiųjų skaičius sumažėjo nuo 27,800 2006 m. iki 23,700 2008 m.

Vis daugiau emigruojančių gyventojų deklaruoja išvykimą. 2009 m. išvykimą deklaravo 22,000 (63 proc.) emigrantų, nedeklaravo – 12,700 (37 proc.), 2005 m. – atitinkamai 15,600 (32 proc.) ir 32,500 (68 proc.).

Pagrindinis emigracijos tikslas – darbas. 2009 m. 86 proc. visų emigrantų išvyko į užsienį dirbti (2008 m. – 70 proc.). 2009 m. į Jungtinę Karalystę išvyko 33 proc. emigrantų, Airiją – 14, Baltarusiją – 9, Jungtines Amerikos Valstijas – 8, Vokietiją ir Ispaniją – po 6, Rusijos Federaciją – 5 proc. Per paskutiniuosius 5 metus daugiau nei du trečdaliai emigrantų tikslo šalimis rinkosi Jungtinę Karalystę, Airiją, JAV ir Vokietiją.

Didėja vyrų emigrantų dalis.

2009 m. emigravę vyrai sudarė 60, moterys – 40 proc. visų emigrantų, (2008 m. – atitinkamai 49 ir 51 proc.). Daugiau kaip du trečdaliai 18 metų ir vyresnio amžiaus emigravusių moterų buvo netekėjusios, išsituokusios ar našlės. Maždaug pusė šio amžiaus emigravusių vyrų buvo vedę. Per paskutiniuosius 5 metus du iš trijų emigrantų buvo 20–49 metų amžiaus. 2009 m. penktadalį visų emigrantų sudarė 25–29 metų amžiaus gyventojai, 14 proc. – 30–34 metų, apie 13 proc. – 20–24 ir 35–39 metų, 8 proc. – 40–44 metų ir 7 proc. – 45–49 metų amžiaus gyventojai. 60 metų ir vyresnio amžiaus gyventojai per paskutiniuosius 5 metus sudarė tik 3–4 proc. visų emigrantų.

Palyginti su ankstesniais metais, vaikų iki 14 metų amžiaus išvyko mažiau. 2009 m. emigravo 3,000 šio amžiaus vaikų, t. y. 300 mažiau negu 2008 m. Lietuvos piliečiai 2009 m. sudarė 75 proc. visų emigrantų (2005 m. – 85 proc.).

Penkerius metus didėjusi imigracija pernai sumažėjo. 2009 m. į Lietuvą nuolat gyventi atvyko 6,500 žmonių, tai 2,800 mažiau negu 2008 m. 2009 m. dauguma – 4,800, arba 74 proc. – atvykusiųjų buvo Lietuvos piliečiai. Per paskutiniuosius 5 metus į Lietuvą nuolat gyventi atvyko 38,900 žmonių.

Nusikaltimais įtariamai kitos ES šalies piliečiai galės gauti vertėją

Briuselis, birželio 16 d. (ELTA) – Lietuvos pilietis, kuris kaltinamas ar įtariamamas nusikaltimu kitoje Europos Sąjungos (ES) šalyje, turės teisę nemokamai naudotis lietuvių kalbos vertėjo paslaugomis per policijos apklausą, teismo procesą ir bendraudamas su savo advokatu. Jam taip pat turės būti raštu išversti svarbiausi dokumentai. Tai numatančią direktyvą patvirtino Europos Parlamentas (EP).

Direktyva užtikrins ES piliečių, įtariamų padarius baudžiamąjį nusikaltimą kitoje Sąjungos šalyje, teisę naudotis vertėjo paslaugomis, „kai tai būtina proceso teisingumui užtikrinti“. Esminės dokumentų nuostatos, kurių asmuo nesupranta, taip pat turės būti jam išverstos raštu arba žodžiu.

Vertimo paslaugos galės būti suteiktos ir pasitelkus vaizdo konfe-

renciją, telefonu arba internetu, išskyrus atvejus, kai to nepakanka proceso teisingumui užtikrinti.

Parlamento direktyva užtikrino, kad vertimo žodžiu teisė apims ir pagalbą žmonėms, turintiems klausos ar kalbos negalią. Šalys turės apmokėti vertimo kaštus iš savo biudžetų (nepriklausomai nuo bylos baigties). Jos taip pat turės sukurti nepriklausomų ir kvalifikuotų vertėjų registrus. Asmenys turės teisę apskųsti sprendimą nesuteikti vertimo, taip pat pasiskųsti dėl vertimo kokybės.

Išgaliojus Lisabonos sutarčiai, EP įgijo lygias teisėkūros galias su Taryba baudžiamojo teisingumo srityje. Europarlamentarai ir ES Taryba pasiekė sutarimą dėl šios direktyvos, taigi nebeliko kliūčių jai įsigaliooti. Valstybės turės ją įgyvendinti per trejetą metų. Direktyva nebus taikoma Danijoje.

Briuselyje vyksta ES valstybių viršūnių susitikimas

Atkelta iš 1 psl.

„Krizė savarankiškose rinkose kelia pavojų finansiniam stabilumui Europoje, o galiausiai – gali pristabdyti ir taip nelabai spartų ekonomikos atsigavimą“, – perspėjo forumo išvakarėse ES ekonomikos ir pinigų reikalų komisaras Olli Rehn. Už griežtesnį finansų tvarkymą euro zonoje pasisakė Vokietijos kanclerė Angela Merkel ir Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy. Prancūzijos prezidentas sutiko su A. Merkel siūlymu griežtinti biudžeto tvarką regione ir pasisakė už dalinį valstybių, nuolat pažeidžiančių įstatymus, balso teisės atėmimą.

Be to, N. Sarkozy nusileido Vokietijos kanclerės reikalavimui, kad būsimoje „ekonominėje ES vyriausybėje“ turi dalyvauti visos 27 sąjungos narės, o ne tik 16 euro zonos šalių.

Siekiant sutvarkyti Europos finansus ir griežtinant finansinės kontrolės priemones nereikia keisti ES sutarčių, o ES narės privalo laikytis Stabilumo ir augimo pakto taisyklių, netaikant jokių jį švelninančių nuolaidų, pabrėžė prezidentė Dalia Grybauskaitė, dalyvaujanti Europos vadovų tarybos posėdyje.

Pasak Lietuvos vadovės, sudėtinga finansinė padėtis Ispanijoje nekelia jokio pavojaus euro zonai ir Europos ekonominei padėčiai, o jei prireiktų, Ispanija, kaip ir kitos šalys, gali kreiptis paramos į specialų paramos fondą.

Kalbėdama apie ES raidos iki 2020 m. strategijos įgyvendinimo galimybes, prezidentė D. Grybauskaitė pažymėjo, kad labai svarbu, jog tas pačias priemones taikytų ne vien tik ES valstybės, bet ir G20 šalys.

Pasaulio naujienos

Obama susitiko su naftos bendrovės vadovais

B. Obama su BP pareigūnais susitiko pirmą kartą po grėžinio avarijos Meksikos įlankoje.

Washington, DC, birželio 17 d. (BNS) – Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama susitiko su britų naftos bendrovės „British Petroleum“ (BP) vadovais, iš kurių turėjo pareikalauti milijardų dolerių naftos išsiliejimo Meksikos įlankoje padarytai žalai atlyginti.

Susitikime dalyvavo bendrovės BP vadovai, tarp jų – BP valdybos pirmininkas Carl-Henric Svanberg, vykduojantis direktorius Tony Hayward ir BP padalinio Jungtinėse Valstijose vadovas Lamar McKay. B. Obama su BP pareigūnais susitiko pirmą kartą po grėžinio avarijos Meksikos įlankoje.

Savo kreipimesi į tautą iš Ovalinio kabineto jis pritarė minčiai, kad būtina įsteigti fondą, kurį prižiūrėtų nepriklausomas valdytojas ir iš kurio būtų padengtos visos išlaidos nuosto-

liams ir valymo darbams atlikti. Anot Senato daugumos vadovo Harry Reid ir kitų demokratų, BP į tą fondą turėtų įnešti 20 mlrd. dolerių. BP pareigūnai pažadėjo JAV prezidentui sudaryti tokį fondą.

Žinantis apie šį susitarimą pareigūnas patvirtino apie tokį sandorį, sutartą per BP vadovų ir B. Obama susitikimą, kuris surengtas pirmą kartą per 58 paras, praėjusias nuo naftos grėžinio avarijos Meksikos įlankoje.

Netrukus britų bendrovė BP paskelbė ketinanti parduoti dalį savo aktyvų – naftos ir dujų telkinių ir iš gautų lėšų sudaryti 20 mlrd. dolerių fondą nuostoliams padengti. Be to, bendrovė planuoja apkarpyti investicinę programą ir sustabdyti 10 mlrd. dolerių dividendų išmokėjimą iki 2010 m. pabaigos.

J. Kaczynski tiki šviesia Lenkijos ir Rusijos santykių ateitimi

Vilnius, birželio 17 d. (BNS) – Jaroslaw Kaczynski, siekiantis pakeisti savo velionį dvynį brolį Lenkijos prezidento pareigose, tvirtino turįs viltį, kad Rusijos ir Lenkijos santykiai laipsniškai peraus į abiem pusėms palankią partnerystę.

J. Kaczynski ruošiasi prezidento rinkimams. Reuters nuotr.

Varšuvos ir Maskvos santykiai pagerėjo pastaraisiais mėnesiais dėl Rusijos paramos Lenkijai po lėktuvo avarijos Smolenske, per kurią žuvo Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski su žmona ir daug kitų aukštų šalies pareigūnų.

„Jei mūsų tautos galėtų geriau suprasti viena kitą, tai padėtų su-

stiprinti mūsų ryšius visais lygmenimis, įskaitant ir politinę, ir ekonominę sritį bei kultūrinius mainus“, – pridūrė jis.

Pastarųjų nuomonių apklausų duomenimis, J. Kaczynski ir laikinasis Lenkijos prezidentas Bronislaw Komorowski yra pagrindiniai pretendentai į šalies prezidento pareigas.

Pirmasis rinkimų ratas vyks birželio 20 d. ir, jei nė vienas kandidatas nesurinks daugiau nei 50 proc. rinkėjų balsų, du daugiausia balsų surinkę kandidatai susirungs antrajame rinkimų rate, kuris vyks liepos 4 d.

Tuo tarpu lenkų spauda praneša, kad J. Kaczynski turės paneigti, jog pagrindinis jo varžovas B. Komorowski siekia privatizuoti Lenkijos sveikatos apsaugos sistemą. Taip nusprendė Varšuvos apygardos teismas.

J. Kaczynski į teismą padavė B. Komorowski rinkimų kampanijos štabas už tai, kad praėjusią savaitę Liubline J. Kaczynski savo kalboje pareiškė, jog Piliečių platformos kandidatas B. Komorowski remia sveikatos apsaugos tarnybos privatizavimą.

„Įstatymo ir teisingumo“ partijos (PiS), kuriai vadovauja J. Kaczynski, prezidento rinkimų kampanijos štabas žada teismo nuosprendį apskųsti.

EUROPA

STRASBŪRAS

Europos Parlamentas pritarė euro įvedimui Estijoje 2011 m. sausio 1 d. Europarlamentarai teigiamai įvertino Estijos pastangas mažinti biudžeto deficitą, taip pat paragino šalies vyriausybę užkirsti kelią galimam kainų padidėjimui prisidengus euro įvedimu. Parlamentas ragina Europos Komisiją ir Europos centrinę banką „apsvarstyti visus klausimus siūlant galutinį Estijos kronos keitimo kursą“.

LONDONAS

Didžioji Britanija antrąjį šių metų ketvirtį gali gauti apie 2 mlrd. JAV dolerių pajamų iš Jungtinių Valstijų bankų dėl naujo bankų vadovų premijų mokesčio, skelbia Britanijos finansų dienraštis „The Financial Times“. Iš viso šiais metais bankai turės sumokėti 23,7 mlrd. JAV dol. „The Financial Times“ rašo, kad naujasis mokestis tokių finansų grupių kaip „Citigroup“, „JPMorgan Chase“ ir „Bank of America“ pelnus sumažins 10 proc. Visi šie bankai privalo mokėti vienkartinį mokesčių, kurių dydis siekia 50 proc. nuo valdybininkui sumokamos premijos, viršijančios 25,000 svarų.

RYGA

Latvijos Seimas pritarė vadina-majam „ant stalo padėto rakto“ principui, kuris leis skolininkui grąžinti bankui paskolą atiduodant išgytą turtą, net jei to turto vertė nepadengs paskolos sumos. Taip pat nuspręsta, kad asmens bankroto procedūra truks dvejus metus, o skolininkas turės 30 proc. savo pajamų skirti skoloms grąžinti. Vienintelio turto savininkas jo pardavimą galės atidėti laikotarpiui iki vienerių metų.

BRIUSELIS

Bruselyje pasirašyta sutartis, kuria supaprastinamas Europos Sąjungos (ES) ir Gruzijos piliečių vizų režimas. Pasirašytas susitarimas galioja Gruzijai ir visai ES, išskyrus Daniją, Airiją ir Didžiąją Britaniją. Remiantis susitarimu, Gruzijos pi-

liečiams ES vizos kaina sumažėjo nuo 60 iki 35 eurų. 22 kategorijoms asmenų supaprastinama vizų išdavimo tvarka.

KOSOVAS

Kosovo policijos kovos su terorizmu dalinys suėmė įtariamą teroristą, kurio paiešką buvo paskelbusios Jungtinės Valstijos, pranešė ES taikos ir teisėsaugos misija Kosove (EULEX). Įtariamasis, kurio vardas neskelbiamas, yra ieškomas North Carolina Rytų rajono prokuroro.

AZIJA

OŠAS

Po kelias dienas trukusių kruvinų neramumų padėtis Kirgizijoje šiek tiek aprimo. Kai kurie uzbekai grįžo į savo sugriautus namus Ošo mieste šalies pietuose, kur virė aršiausi mūšiai. Nuo smurto proveržio pradžios savo namus paliko šimtai tūkstančių uzbekų mažumos atstovų, daugelis jų prieglobstį rado kaimyninėje Uzbekijoje. Bėgti žmonės privertė siautėjančios kirgizų gaujos.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Izraelio policijos pareigūnai pasiūlė šalies generalinei prokuratūrai pateikti kaltinimus korupcija dviem buvusio šalies ministro pirmininko Ariel Sharon broliams, praneša „Haaretz“. Policijos pareigūnai įtaria, kad A. Sharon broliai Omri ir Gilad Sharon iš verslininko Martin Schlaff paėmė 3 mln. JAV dolerių kyši. Kaip teigia pareigūnai, paimti pinigai buvo perduoti pačiam A. Sharon.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV vyriausybė išplėtė apribojimus Iranui. Jas pajus daugiau kaip 30 bendrovių ir asmenų, kurie, JAV tarnybų įsitikinimu, remia Teherano branduolinę ir raketų programas. Praėjusią savaitę naujus apribojimus Iranui paskelbė Jungtinių Tautų Saugumo Taryba. „Ateinančiomis savaitėmis mes toliau didinsime finansinį spaudimą Iranui“, – sakė JAV finansų sekretorius Timothy Geithner. Washington tikisi, kad ir kitos šalys netrukus sugriežtins apribojimus Iranui.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

PASaulio SPORTO NAUJIENOS

Parengė **Paul Triukas**

Prasidėjo Pasaulio futbolo čempionatas

Praėjusią savaitę Pietų Afrikos Respublikoje prasidėjo FIFA pasaulio čempionatas.

Čempionatas yra 19-as Pasaulio čempionatas, pirmą kartą rengiamas Afrikos žemyne. Čempionate dalyvauja 32 komandos, jis vyks iki liepos 11 dienos.

Birželio 10-ąją, dieną prieš čempionato pirmąsias rungtynes, įvyko specialus FIFA pasaulio čempionato atidarymo koncertas. Jame pasirodė daugelis Afrikos šalių dainininkų bei keli visame pasaulyje žinomi dainininkai.

Birželio 11 dieną vyko 40 minučių šventė, kurioje dalyvavo daug dainininkų ir šokėjų. Pirmąsias rungtynes stebėjo tokie svečiai kaip Pietų Afrikos Respublikos prezidentas Jacob Zuma, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Ban Ki-moon, Meksikos prezidentas Felipe Calderon, Monako princas Albert bei FIFA prezidentas Nelson Mandela.

24 valandų lenktynės Le Mans laimėjo „Audi“

78-ąją kartą rengiamas Le Mans 24-erių valandų lenktynės šiemet laimėjo „Audi“ komanda.

Lenktynės prasidėjo birželio 12 dienos vakarą ir baigėsi to pačiu metu birželio 13 dienos vakarą.

Per pastaruosius 11 metų 7-tą kartą šį kasmetinį renginį laimėjo „Audi“ komanda. Šiemet ši komanda laimėjo pirmąsias tris vietas, visas jas ant pakylas.

Lenktynių metu pagerintas įveiktų ratų skaičius. Net 397 ratus įveikė nugalėtojai Mike Rockenfeller, Timo Bernhard ir Romain Dumas. Šie trys lenktynininkai nugalėtojais tapo pirmą kartą.

Vieną ratu mažiau įveikė ir antrą vietą laimėjo kitaa „Audi“ komanda –

Andre Lotterer, Marcel Fassler ir Benoit Treluyer. Šie trys lenktynininkai sugebėjo įveikti 396 ratus. Treti liko dar vieni „Audi“ lenktynininkai – praėjusių metų nugalėtojai Tom Kristensen, Allan McNish ir Rinaldo Capello. Jie įveikė 394 ratus.

Iš 55 lenktynės pradėjusių komandų baigiamąją liniją kirto tik 27.

Kanados „Didįjį apdovanojimą“ laimėjo L. Hamilton

Aštuntąsias šio sezono „Formulės 1“ lenktynes Kanadoje laimėjo britas Lewis Hamilton.

Kanadoje, Montreal mieste, praėjusią savaitę įvyko aštuntosios šių metų „Formulės 1“ lenktynės. Iš pirmosios vietos lenktynės pradėjo britas L. Hamilton. Tai pirmas kartas šį sezoną, kai šią vietą iškovojo ne „Red Bull“ komandos narys.

Lenktynės vyko labai nenuspėjamai, keli lenktynininkai jas pavadino pašėlusiomis. Nors L. Hamilton turėjo problemų su padangomis, pasikeitęs jas, jis sugebėjo atsiimti pirmąją vietą. Visas likusias lenktynes jis ir

pirmavo. Už brito vėl, kaip ir prieš dvi savaites Turkiijoje, važiavo jo komandos draugas Jenson Button. Dvejų pasaulio nugalėtojų dvejetas (L. Hamilton laimėjo 2008-aisiais; J. Button laimėjo 2009-aisiais) vėl buvo nepralenkiamas.

Trečias lenktynės pabaigė ispanas, dukart „Formulės 1“ nugalėtojas Fernando Alonso. Ketvirtas atvažiavo praėjusių metų vicečempionas Sebastian Vettel, penktas – jo komandos draugas Mark Webber, šeštas – Nico Rosberg, septintas – Robert Kubica, aštuntas – Sebastien Buemi, devintas – Vitantonio Liuzzi, dešimtas – Adrian Sutil.

Po aštuonių ratų dabar pirmauja L. Hamilton, turintis 109 taškus. Antras yra J. Button (106 tšk.), trečias M. Webber (103 tšk.), ketvirtas F. Alonso (94 tšk.), penktas S. Vettel (90 tšk.).

Kitas ratas vyks birželio 26–27 dienomis Vokietijoje.

L. Veržbickas – geriausias bėgikas Amerikoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Kaune 1993 m. gimęs ir 2002-aisiais į Ameriką atvykęs Lukas Veržbickas (Amerikoje jo pavardė rašoma Verzbicas) ir toliau stebina JAV gimnazijų sportininkų bėgime bei triatlone.

Šeštadienį, birželio 12 d., šis 17 metų Carl Sandburg vidurinės mokyklos, esančios Čikagos pietiniame priemiestyje Orland Park, IL, mokyns vėl pradžiugino Amerikos sporto žinovus ir sirgalius, laimėdamas taip vadinamos „svajonių mylios bėgimą“, kuriame dalyvavo dvidešimt geriausių gimnazijų bėgikų iš visos Amerikos.

pažymių vidurkis 3,32 GPA).

Todėl, nepaisant, kad, jis dar tik antrakursis, Lukas nori peršokti vieną klasę ir kitais metais užbaigti gimnaziją, kad galėtų varžytis su labiau patyrusiais sportininkais kolegijose, nes tarp gimnazistų jis sau lygių jau neberanda. Paskutiniu metu gimnazijų varžybose vaikinai jau nebedalyvaudavo. Viena iš priežasčių, žinoma, buvo ir jo kojos trauma, kuri laiką persekiojusi lietuvaity.

Vaikinas daug treniruojasi

Teko kalbėtis su pačiu Luku ir matyti jo videoreportažus internete,

Lukas Veržbickas.

Nors jaunas lietuvaitys mylią planavo prabėgti per mažiau nei 4 minutes (tą jis buvo padaręs šių metų gegužės 24 d. „Foot Mechanics Memorial“ lenktynėse Elgin, IL), ši kartą jis turėjo pasitenkinti kiek kuklesniu rezultatu – 4 min. 38 sek. Bėgdamas „Jim Ryan High School Boys Dreams“ mylios bėgime Jcahn stadione, New York mieste, Lukas 1,8 sekunde pralenkė dvejais metais vyresnį bėgiką Jakob Hurysz iš Eastern Alamance High School Mebane N. C., kuris šiemet baigia gimnaziją.

Lukas ketvirtame bėgimo rate, likus 250 metrų iki pabaigos, atsiplėšė nuo tuo metu didžiausio jo persekiotojo Jim Rose iš West Windsor-Plainsboro North, N. J. – trečiakursio, New Jersey valstijos čempiono, kuris galutinėje lentelėje užėmė trečią vietą.

Rekordininkas tarp antrakursių

Laimėjęs šias lenktynes Lukas pasiekė geriausią rezultatą tarp antrakursių gimnazistų ir buvo laimingas galėjęs tai padaryti. „Nors šiemet negalėjau 1 mylios prabėgti per mažiau nei 4 minutes, džiaugiuosi, kad laimėjau varžybas ir pasiekiau antrakursių rekordą. Kitais metais tikriausiai savo užsibrėžtą tikslą pasieksiu“, – kalbėjo lietuvis po rungtynių žurnalistams. Beveik puslapio interviu išspausdintas viename didžiausių Čikagos dienraščių „Chicago Sum Times“ š. m. birželio 11 d.

Žurnalistai, kurie Luką vadina bėgimo sensacija, „Dream boy“ bei kitais epitetais, ko iki šiol nėra susilaukęs joks kitas didžiosios Amerikos gimnazijų sportininkas, taip pat pažymi, kad jis yra ne tik geras sportininkas, bet ir puikus mokyns (jo

jis visada į klausimus atsako su šypsena veide.

Tačiau jo sportiniai pasiekimai neateina savaime. Šis, palyginti nestambus – 5 pėdų, 11 colių ūgio ir 130 svarų – jaunuolis per savaitę treniruočių metu nuplaukia 25,000 jardų, dviračiu nuvažiuoja 1,120 mylių, nubėga 40–50 mylių. Tai nemažas fizinis krūvis, kai tai reikia atlikti laisvalaikio, grįžus iš mokyklos ir paruošus pamokas.

Beje, Lukas savo pagrindine sporto šaka laiko triatlono, kuriam jis skiria daugiausia dėmesio. Be laimėjimų bėgime ir kroso varžybose, vaikinai yra pasiekę nemažą pergalių ir šioje sporto šakoje 2009 m. jis buvo „Pan American“ triatlono jaunimo čempionas, o tais pačiais metais tapo nugalėtoju pasaulio jaunių duatlono (dvi sporto šakos) varžybose. Apie tai buvo šiame laikraštyje jau rašyta.

Tikisi laimėti olimpinį aukso

L. Veržbicko laimėjimai yra plačiai aprašomi, jam numatoma puiki ateitis. Vienas iš jo pagrindinių tikslų – tapti olimpinio aukso laimėtoju triatlono varžybose. „Jeigu tai pavyks pasiekti, tai tik sunkaus darbo treniruočių metu dėka. Tas kaip tik padeda mano motyvacijai“, – pabrėžė pats Lukas.

Visur pažymima, jog sportininkas yra atvykęs iš Lietuvos ir jam užsibrėžto tikslo siekti padeda mama Rasa Veržbickienė ir patėvis Romas Bertulis, Lietuvoje buvę žymūs sportininkai ir treneriai.

Lukas šiuo metu, be abejo, neskaitant profesionalių šalies sportininkų, yra pati ryškiausia sporto žvaigždė Amerikos lietuvių padangėje.

Prenumeruokite, pirkite ir skaitykite „DRAUGĄ“!
www.draugas.org

Birželio 14-oji – Gedulo ir vilties diena (1988–1989 m.)

ARVYDAS KŠANAVIČIUS

Pagal Lietuvos Respublikos Seimo 1997 metų liepos 3 dieną priimtą Atmintinų dienų įstatymą Gedulo ir vilties dienos – birželio 14-ajai – suteiktas atmintinos dienos statusas (įstatymas įsigaliojo 1997 m. liepos 16 d.). Tačiau itin svarbu prisiminti ir tai, kad pirmą kartą oficialiai ji pradėta minėti dar sovietų okupuotoje, bet jau Atgimimo epochos istoriją kuriančioje Lietuvoje.

Būtent tokį – Gedulo ir vilties – pavadinimą šiai dienai suteikė Lietuvos TSR (LTSR) Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas 1989 m. birželio 9 d. įsaku, kuriame teigiama: „Pritardamas Lietuvos gyventojų bei visuomeninių organizacijų pageidavimams pagerbti stalinizmo represijų aukų, karo ir pokario metais žuvusių žmonių atminimą, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas nutaria: „Paskelbti birželio 14-ąją Gedulo ir Vilties dieną.“ Sykiu būtina atkreipti dėmesį, kad visgi pirmasis sovietinio-stalinistinio teroro aukų pagerbimas atgimusiame Lietuvoje įvyko jau 1988 m. birželio 14 d., praėjus vos vienuolikai dienų nuo Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio (LPS) iniciatyvinės grupės susikūrimo.

Tuomet LTSR Žemės ūkio ekonomikos mokslinio tyrimo instituto salėje stalinizmo aukas pagerbė LPS iniciatyvinė grupė. Sąjūdžio susirinkimui pirmininkavo akademikas A. Buračas, kalbėjo poetas Just. Marcinkevičius, istorikas L. Truska, „Gimtojo krašto“ redaktorius A. Čekuolis, kino režisierius A. Žebriūnas, geografas Č. Kudaba ir kiti. Į minėjimą atvyko mažiau negu pusė grupės narių – kiti nuėjo į Lietuvos Laisvės Lygos (LLL) mitingą Gedimino aikštėje.

Beje, kaip teigia LPS iniciatyvinės grupės narys Virgilijus Čepaitis, sąjūdininkai birželio 13-ąją, LLL mitingo išvakarėse, sprendė dilemą: ar prisijungti prie LLL mitingo, ar ne. Pasak V. Čepaičio, „prisijungti prie keliančios radikalius reikalavimus LLL mitingo reikštų dar labiau pagilinti priešpriešą su valdžia. Visai nepaminėti deportacijų būtų neteisinga. Rengti atskirą mitingą – reikėtų atvirą konfrontaciją su Lyga. (...) Iniciatyvinės grupės dauguma nutarė nekonfrontuoti. Be to, „Gimtojo

krašto“ redaktoriui A. Čekuoliui buvo pavesta išsiaiškinti, kaip valdžia reaguos į LLL mitingą“. V. Čepaitis prisimena: „Rytojaus dieną (birželio 14-ąją. – A. K.) apie vidurdienį man paskambino A. Čekuolis ir pasakė, kad susisiektų telefonu su L. Šepečiu (LKP CK sekretoriumi. – A. K.), kuris pareiškęs, jog ‘nutarta veikti senais metodais Gedimino aikštėje’. Todėl jis nusprendęs gelbėti situaciją ir sušaukti kitą renginį, kuris atitrauktų žmones, kad jie nenukentėtų. A. Buračas jau suradęs salę, o R. Ozolas renginį aprobavęs, pasakė jis. Apie numatomą renginį Žemės ūkio ekonomikos institute jau paskelbta per radiją. Taigi, tą dieną įvyko du renginiai – ir LLL, ir Sąjūdžio”.

LLL mitinge, kuriame buvo paminėtos 1941 metų birželio 14-osios masinės deportacijos, tarp 15 kalbėtojų – V. Bogušis, A. Tučkus, E. Krukovskis, A. Terleckas, kunigai R. Puzonas, R. Grigas. Mitingo dalyviai protestavo prieš sovietinę okupaciją, giedojo religines giesmes, dainavo patriotines dainas bei skandavo: „Laisvės, laisvės, laisvės!“ Kalbėtojai reikalavo nuteisti trėmimų kaltininkus, buvę tremtiniai dalinosi mintimis apie savo skaudžią dalį. Kunigas R. Puzonas kalbėjo apie būtinybę grąžinti tikintiesiems Vilniaus Arkikatedrą, paverstą Paveikslų galerija (kaip žinoma, apie jos sugrąžinimą Lietuvos Katalikų bažnyčiai buvo paskelbta 1988 m. spalio 22 d. vakare, LPS steigiamojo suvažiavimo metu). A. Terleckas minėjimo pabaigoje teigė, jog Stalinio laikų nusikaltėliams, „kaip ir dabartiniais saugumiečiams, geriausia bausmė – kad apie jų darbus rašoma net sovietinėje spaudoje”.

Nors Gedimino aikštė ir buvo apsupta milicijos bei saugumo pareigūnų, mitinge dalyvavo apie 6 tūkstančiai žmonių, kurie tylos minute pagerbė stalinizmo aukas. Pusantrios valandos trukusio renginio pabaigoje sugiedotas Lietuvos himnas. Per šį LLL mitingą virš minios buvo iškelta kone pusė šimtmečio drausta Lietuvos trispalvė, tačiau po kiek laiko milicijos pareigūnai liepė ją pašalinti. Vėliavą iškėlė buvęs rezistentas, LLL tarybos narys Leonas Laurinskas, už dalyvavimą 1946–1953 m. Žemaitijos partizanų judėjime iškalėjęs 16 metų.

Praėjus trimis dienoms po šio

Atminimo valanda prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties memorialo.
Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

**ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klausykite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

LLL mitingo, LTSR Rašytojų sąjungoje vykusiame LPS iniciatyvinės grupės susitikime su LKP CK sekretoriumi Lionginu Šepečiu sąjūdininkas A. Čekuolis, kalbėdamas apie trispalvės iškėlimo faktą, susirinkusiems pareiškė: „Birželio 14-ąją Gedimino aikštėje beveik valandą kabėjo geltona – žalia – raudona vėliava. Nepastebėjau, kad tarybinės santvarkos pamatai dėl to būtų sudrebėję. Ar nevertėtų pagalvoti, kad būtent ši trispalvė taptų LTSR vėliava? Atimtumė paskutinį simbolį iš mūsų separatistų, nacionalistų ir ekstremistų.” O LPS iniciatyvinės grupės narys rašytojas Vytautas Bubnys, išreikšdamas apgailestavimą, apibendrino: „Tik ką praėjo birželio 14-oji. Mes (t. y. Sąjūdis. – A. K.) šiai dienai nebuvome pasirėngę ir kaip reikiant nepaminėjome. Ši skausmo ir liūdesio diena turėtų įeiti į kalendoriaus lapelius. Nuo jos prasidėjo patys didžiausi neteisingumai.”

Sykiu pažymėtina ir tai, kad komunistų partijos oficiozas „Tiesa“, rašydamas apie birželio 14-osios įvykius, teigiamai įvertino Sąjūdžio renginį LTSR Žemės ūkio ekonomikos mokslinio tyrimo instituto salėje, o LLL mitingą – pasmerkė, kadangi jo dalyviai „skaudžių mūsų tautai įvykių paminėjimą bandė panaudoti savo antitarybiniais tikslams, skaldyti demokratijos plėtojimo keliu žengiančią visuomenę”.

Po metų, 1989-aisiais, Gedulo ir vilties dienos minėjimai birželio 13–14 dienomis vyko jau visos Lietuvos mastu dalyvaujant ir komunistų valdžios atstovams. Birželio 13-ąją Naujojoje Vilnioje buvo dedamos gėlės, ant bėgių uždegτος žvakės, taip pagerbiant stalinizmo represijų aukas. Vilniaus Kalnų parke vyko „Tremtinio“ klubo ir LPS Vilniaus tarybos surengtas mitingas, kuriame dalyvavo apie 20 tūkstančių žmonių. Savo išgyvenimais dalijosi buvę tremtiniai, politiniai kaliniai.

Birželio 14-ąją Kaune, prie Laisvės paminklo, prasidėjo Gedulo ir vilties dienos minėjimas. Mitinge kalbėjo buvę tremtiniai, politiniai kaliniai, politinių organizacijų atstovai. Nors didesnių susidūrimų mitingo metu neįvyko, tačiau Lietuvos komunistų partijos CK pirmąjį sekretorių Algirdą Brazauską minia pasitiko šūkiiais: „Laisvės, laisvės!”, „Rusų tankai, lauk!”, „Kolonistai, lauk!”. Skambant Istorijos muziejaus bokšto varpams padėtos gėlės prie Laisvės paminklo.

Po to daugiataūkstantinė minia, eidama centrinėmis miesto gatvėmis, sustojo prie LTSR Valstybės saugumo komiteto (KGB) Kauno skyriaus rūmų pagerbti nukankintuosius bei prie geležinkelio stoties, iš kurios į tremties vietas buvo vežami žmonės. Čia kaip ir prie KGB rūmų žmonės padėjo gėlių puokštes, vainikus. Tylos minute pagerbtas žuvusių tremtinių atminimas. Gedulo ir vilties dienos minėjimą eisenos dalyviai pratęsė Dainų slėnyje. Čia kalbėjo LPS nariai ir tremtinio dalį patyrę žmonės. Minėjimui pasibaigus, pagerbti žuvusieji už Lietuvos nepriklausomybę Aukštųjų Šančių karių kapinėse.

Birželio 14-ąją Vilniuje prie Arkikatedros buvo aukojamos gedulingos pamaldos, pašventinta Tremtinių koplyčia, vyko atstatyto Trijų kryžių paminklo atidengimas ir pašventinimas (šį Antano Vivulskio paminklą komunistinė valdžia susprogdino 1950 metų gegužės 30 dieną).

Gedulo ir vilties diena 1989-aisiais paminėta ir kituose Lietuvos miestuose. Antai Jurbarko kapinėse pastatytas koplytstulpis „Motina Lietuva”, skirtas rajono gyventojams, žuvusiems sovietų lageriuose. Kražiuose (Kelmės raj.) pastatytas paminklinis akmuo „Raudonojo teroro aukoms atminti”.

Vidurnaktį visa tauta giedojo Lietuvos himną.

Lemonte paminėta Gedulo ir Vilties diena

Vainiką padėjus (nuotrauka viršuje) ir tylos minutė PLC sodelyje.

Šių metų birželio 13 d. Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemonte, JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkės nariai suruošė Gedulo ir Vilties dienos paminėjimą. Tai viena tragiškiausių dienų Lietuvos istorijoje.

1941 metų birželio 14-osios naktį sovietiniai enkavedistai pradėjo masinius Lietuvos gyventojų trėmimus. Viduryje nakties iš miego su šautuvų buožėmis buvo prikelti moterys, vyrai, vaikai, seneliai. Per keletą valandų jie turėjo susikrauti daiktus, sėsti į arklinius vežimus ar karines mašinas ir važiuoti į geležinkelio stotis, net nenujausdami, kur jie iškeliaus. Taip per savaitę iš Lietuvos į Sibiro platybes, į amžino šalio Laptevų jūros salas buvo ištremta apie 30,000 žmonių. Iš viso nuo 1941 iki 1952 metų iš

Lietuvos buvo ištremta apie 132,000 žmonių, iš kurių 28,000 niekada nesugrįžo atgal į tėvynę. Pagrindinis tremties tikslas buvo sunaikinti tautos inteligentijos branduolį, ištremti tuos, kurie turėjo aktyvią tautinę sąmonę.

Tylos minute buvo pagerbti visi tremtiniai – mirusieji ar sušalę Sibiro platybėse ar Laptevų jūros ledynuose.

Prie paminklo žuvusiems buvo padėtas geltona, žalia ir raudona spalvomis papuoštas vainikas. Tikimės, kad šios mūsų tautinės spalvos suteiks mums vilties, jog niekada daugiau nepasikartos tos juodos dienos, kad bus daugiau šviesių ir saulėtų dienų mūsų tautos istorijoje.

Birutė Kairienė

Kalba JAV LB Lemonto apylinkės pirmininkė Birutė Kairienė.

Giedrės Raugevičiūtės nuotraukos

Iš Čikagos lietuvių istorijos

PETRAS PETRUTIS

Sakoma, kad mūsų ankstyvesnieji ateiviai buvo, anot dainos žodžių: „Stikliukėlis mažutis, midutis gardus“ pernelyg pamėgę svaiginauosius gėrimėlius. Sakoma, kad Čikagoje, daugiau nei kitose vietovėse klestėjo tų pačių išeivių išlaikomos alumi ir degtine prekiaujančios užiegos. Tai liudija anksčiau sudaryti duomenys. Pvz., anuometinio laikraščio „Lietuva“ teigimu, Bridgeport

apylinkėje gyvavo 34 lietuvių išlaikomos užiegos. O ne per toli esančioje „Town of Lake“ apylinkėje – 30 užiegių.

Vis dėlto ne visi mūsų tautiečiai buvo linkę girtuokliauti. Buvo ir tokių, kurie domėjosi savišvieta, religiniu bei visuomeniniu veikimu.

Štai Alekso Ambrose (Ambrosevičiaus) paruoštoje ir jo pačio pastangomis išleistoje „Chicago lietuvių istorija 1869–1959“ yra gana plačiai aprašyta užmarštin grimstanti anuo-

metinė lietuvių veikla. Skaitant minėtą knygą aiškėja, kad Čikagos „Town of Lake“ apylinkėje, kurioje tuo metu veikė 30 karčemėlių, įsisteigė „Baltos rožės“ klubas. Šio klubo pagrindinė užduotis buvo kūno mankšta – ristynės, boksas, sunkumų kilnojimas. Galima sakyti, kad šio klubo įsteigimu buvo pradėta rūpintis sportu – atletika.

Toje pačioje apylinkėje netrukus buvo įsteigtas ir to paties tikslo klubas „Skaistus mėnulis“. Šis vėliau susijungė su „Baltos rožės“ klubu.

1914 m. Bridgeport apylinkėje ėmė veikti lietuvių (merginų) gimnastikos klubas. Taipogi čia gyvavo lietuvių golfo klubas.

1933 m. įsisteigė platesnės apimties Čikagos lietuvių golfo sąjunga. Šiai sąjungai priklausė per 150 lietuvių – golfo mėgėjų. Tarp jų buvo eilė žinomesnių asmenų. Pvz., dr. Biežis, L. Šimutis ir kt.

1934 m. Čikagoje buvo sudaryta „Lituanicos“ vardu pavadinta krepšinio komanda. Joje žaidė broliai Kriaučiūnai, vėliau Lietuvoje pagarsėję krepšininkai.

Anais, seniai prabėgusiais laikais, Čikagoje veikė Lietuvos Vyčių, „Margučio“ ir kiti krepšinio vienetai. Lietuviai rungtyniaudavo ne tik Čikagoje, bet ir kituose miestuose.

1936 m. Čikagoje buvo sudarytas sporto komitetas. Jo valdybą sudarė J. B. Borden (Bagdžiūnas), kun. A. Linkus, dr. S. Biežis, A. J. Valonis, J.

Guška. Šio komiteto, vėliau persiorganizavusio į Amerikos lietuvių atletų sąjungą, pastangomis 1938 m. Lietuvoje surengtoje Tautinėje olimpiadoje dalyvavo daugiau nei 40 Amerikos lietuvių sportininkų. Tuometinis Lietuvos konsulas P. Daužvardis, kalbėdamas sportininkų išleistuvėse pabrėžė, jog yra ne tik svarbu tinkamai pasirodyti sporto varžybose, bet ir pavyzdingai atstovauti JAV lietuvių.

Išvykstančiųjų traukinys buvo papuoštas lietuviškomis spalvomis. Lietuviams buvo skirtas atskiras vagonas. Išvykimą aprašė ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba leidžiami laikraščiai.

JAV lietuviai sėkmingai pasirodė pirmojoje lietuvių Tautinėje olimpiadoje. Išskirtino dėmesio vertas JAV lietuvių sportininkų (ypač čikagiečių) įsiliejimas į Lietuvos sportinį gyvenimą ir jų dėka pasiekti laimėjimai Europos krepšinio pirmenybėse.

Praėjusio šimtmečio pradžioje Čikagoje prasidėjęs lietuvių sportinis gyvenimas sėkmingai buvo tęsiamas ir vėliau. Jį gerokai pagyveno pokario metais Čikagoje ir apylinkėse įsikūrę lietuviai. O dabar veikimas vystosi trečiabangiais vadinamųjų lietuvių ir pokarinių (dipukų) atžalyno pastangomis.

P. S. Naudotasi Alekso Ambrose „Chicago lietuvių istorija 1869–1959“ ir LTSC archyvuose saugojama medžiaga ir kt.

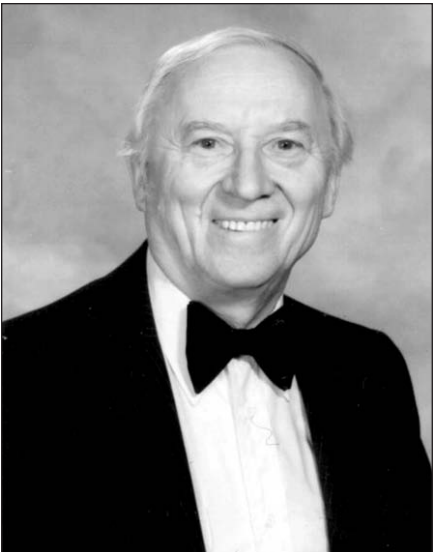

Vyriausybės nariai eina į Tautinės olimpiados, kurioje dalyvavo ir Amerikos lietuviai, atidarymą. Iš kairės: ministras pirmininkas V. Mironas, Lietuvos Respublikos Prezidentas A. Smetona, V. Augustauskas; už jų – kariuomenės štabo viršininkas J. Černius, Kauno burmistras A. Merkys (dešinėje). Kaunas, 1938 m. liepos 16 d.

archyvai.lt nuotr.

Atsisveikinimas su A. M. Bielskumi

Clevelande mirusio Algirdo Mykolo Bielskaus palaikai buvo palaidoti birželio 12 d. Čikagoje, lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

Algirdas Mykolas Bielskus

Šventas Mišias už velionio sielą Palaimintojo Jurgio Matulaličio misijoje aukojo ir pamokslą pasakė kun. dr. Gediminas Jankūnas, giedėjo Dalia Lietuvninkienė.

Rimantas Dirvonis, artimas velionio bičiulis, apibūdino velionio žemėje nueitą kelią ir perskaitė buvusio Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus užuojautą.

Bažnyčioje pasimeldė ir velionio palaikus į kapines palydėjo nemažas velionio draugų ir pažįstamų būrys. Kapinėse dar kartą prabilęs Rimantas Dirvonis perdavė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininko Vytauto Maciūno užuojautą.

A. a. Algirdas M. Bielskus buvo kuklus, darbštus ir sumanus darbuotojas. Jis daug reiškėsi lietuvių sporto ir muzikos veikloje. Jam priklauso nuoširdi pagarba ir padėka už ilgametę veiklą lietuviybės baruose.

L. P.

Futbolas

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI...

Atkelta iš 2 psl. nes nereikėtų sudaryti atsarginės vienuolikės, būtų žymiai mažesni mokesčiai.

Kitą sekmadienį tolimoje Illinois valstijos šiaurėje esančiame Serbų centre turėtų vykti pagal tvarkaraštį paskutinės 2009–2010 m. pirmenybių rungtynės prieš lentelės trečioje vietoje stovinčią „United Serbs“ vienuolikę. Tačiau dar reikės sužaisti dvi atidėtas rungtynes prieš „Zrinski“ ir „Sockers“ komandas.

Kiti „major“ lygos birželio 13 d. rezultatai

Birželio 13 d. įvyko ir daugiau „Metropolitan“ lygos „major“ divizijos rungtynių. Štai jų rezultatai: „Schwaben“–„Belgrade“ (6:1),

„Zrinski“–„United Serbs“ (4:3), „Eagles“–„Sockers“ (4:0). Dar buvo sužaistas ir anksčiau atidėtas susitikimas, kuriame „Wikings“ įveikė „Maroons“ (2:1).

Dabar „Major“ divizijoje ir toliau pirmauja „Schwaben“ – 40 taškų (po 16 rungtynių); antroje vietoje eina „Eagles“ – 37 taškai (14 rungtynių); trečioje – „United Serbs“ – 32 taškai (15 rungtynių); ketvirtoje – „Green-White“ – 24 taškai (17 rungtynių).

I divizijoje pirmauja „International“ – 37 taškai (14 rungtynių), antroje – „Connections“ – 33 taškai (15 rungtynių). Paskutinėje I divizijos (joje žaidžia tik 9 komandos) vietoje yra sena ukrainiečių komanda „Wings“, kurios sąskaitoje tik 3 taškai po 15 sužaistų rungtynių.

Jaunosios lietuaitės, stebėjusios „Litanicos“ rungtynes, neturėjo progos džiūgauti – lietuvių komanda ir šį kartą pralaimėjo.

Edvardo Šulaičio nuotr.

A † A JUOZAS RAUDONIS

Mirė 2010 m. birželio 14 d., sulaukęs 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Šiauliuose. Amerikoje išgyveno 61 metus.

Nuliūdę liko: žmona Ginta, posūniai Linas ir Andrius, podukra Vita, anūakai Christian, River, Lily, Jyltė; Lietuvoje liko giminės Dorų ir Kaziliūnų šeimos.

II pasaulinio karo metu Juozas įstojo į partizanų eiles ir narsiai kovojo už Tėvynę.

Priklausė Čikagos lietuvių scenos darbuotojų sąjungai ir dešimt metų aktyviai dalyvavo įvairiuose pastatymuose, buvo aktyvus Medžiotų ir Žuvautojų klubo narys.

Velionis pašarvotas penktadienį, birželio 18 d. nuo 9 v. r. iki 10:30 val. ryto Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL.

A. a. Juozas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, kuriose 11 val. ryto vyks atsisveikinimas.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Lack & Sons. Tel. 708-430-5700

A † A JUOZUI RAUDONIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną GINTĄ ir visus artimuosius.

Cicero Medžiotų ir Žuvautojų klubas

A † A Kun. JUOZUI GRAŽULIUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą velionio broliui kun. ANTANUI GRAŽULIUI, SJ ir visiems GRAŽULIŲ šeimos nariams.

*Lituanistikos tyrimo ir studijų centro
valdyba ir taryba*

MARGUMYNAI

Sukurta pati juodžiausia medžiaga

Vieno iš Indiana valstijų universiteto mokslininkai skelbia sukūrę pačią juodžiausią medžiagą pasaulyje. Tai medžiaga, kuri beveik visiškai neatspindi šviesos. Gal kiek paradoksalu, tačiau apie tai, kas yra juoda spalva ir kiek juoda ji gali būti, sprendžia visai ne mados kūrėjai, o mokslininkai.

Kaip skelbiama, sukurta juodėnė už juodą medžiagą visiškai nesutinkama gamtoje, ir tai nėra dažai, galintys padengti bet kurį paviršių. Tai „metamedžiaga“: sudėtingai ir itin tampriai suvytas sidabro pluoš-

tas prieš tai prisodrintas aliuminio oksidu. Būtent aliuminio oksidas padaro taip, kad medžiaga visiškai neatspindi šviesos, o išskaido šviesos bangas visiškai nenatūraliomis kryptimis.

Ši metamedžiaga yra svarbi ne dėl savo ypatingo juodumo, o dėl ypatingos savybės – ji neatspindi šviesos. Manoma, kad ji labiausiai pravert karo pramonėje gaminant įrangą, nepastebimą radarams. Nors kol kas mokslininkai apie tai kalba tik puse lūpų, tačiau tikėtina, kad tokios medžiagos sukūrimas padėtų tęsti tyrimus ir sukurti kitą medžiagą, kuri daiktus paverstų nematomais akiai.

Bernardinai.lt

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Prenumeruokime
ir skaitykime
„DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“
atminkime
savo testamentu.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Penktadienį, birželio 18 d., 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejus ir Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komitetas kviečia į dokumentinio filmo „1941 metų Birželio sukilimas“ (režisierius Linas Augutis, trukmė: 30 min.) peržiūrą ir susitikimą su dr. K. Ambrozaičiu.

♦ **Manigirdo Motekaičio fortepijono** studijos mokinių koncertas vyks sekmadienį, birželio 20 d., 3 val. p. p. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Po koncerto – užkandžiai. Įėjimas nemokamas. Visi maloniai kviečiami atvykti pasiklausti jaunųjų muzikantų grojimo.

♦ **Kun. dr. Kęstučio A. Trimako** sukaktuvinė šventė vyks š. m. birželio 20 d., Čikagoje. Padėkos Mišios bus koncelebruojamos 9 val. r. Cicero Šv. Antano bažnyčioje. Nuo 11 val. r. akademinė valanda ir vaišės Willowbrook Ballroom salėje (8900 S. Archer Rd., Willow Springs). Atvykusieji į šv. Mišias automobilius galės pasistatyti miesto mokyklos automobilių statymo aikštelėje, kuri yra ki-toje gatvės pusėje nuo bažnyčios – 50th Ave. Daugiau informacijos suteiks dr. Roma Kuprienė tel.: 708-447-9319.

♦ **Čikagos netradicinio kino festi-**valio svečias – Jonas Mekas. Birželio 25 d., penktadienį, 8:15 val. v. ir birželio 26 d., šeštadienį, 4:45 val. p. p. J. Mekas susitiks su festivalio, vykstančio „Gene Siskel Film Center“, 164 N. State St., Chicago, žiūrovais. Kviečiame dalyvauti. Bilietus galite užsisakyti tel.: 800-982-2787. Daugiau informacijos tel.: 312-846-2600.

♦ **Tradicinė Jonių ir Jonų šventė** birželio 27 d. nuo 12 val. p. p. iki 8 val. v. vyks Willowbrook priemiestyje, 6526 Clarendon Hills Rd., Willowbrook, IL 60527, arabiškų žirgų fermoje. Lietuviškos tradicijos ir Amerika. Laužas, dainos, šokiai ir tikra gaisrinė, atgaivai – alus, gaivinantys gėrimai, „Kunigaikščių užkeigos“ patiekta lietuviškas maistas. Didžiausias malonumas vaikams: gyvuliukai, jojimas, pripūstos pilys, o būsimoms nuotakoms – vainikėlių nėrimas ir metimas! Tautinė ir tarptautinė programa. Dainos, šokiai ir žaidimai. Tel. informacijai: 708-207-8406. Laukiame visų!

♦ **Kun. Artūras Sederavičius, SJ** patarnaus Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje liepos 4–20 dienomis.

♦ **Liepos 22–29 dienomis Palai-**mintojo Jurgio Matulaičio misijoje lankysis kun. Hermanas Šulcas, SDB, daug metų dirbęs Ruandoje ir Lietuvoje įsteigęs Jaunimo sodybą.

♦ **CDL Vairuotojų dėmesiui!** „Compass Trucking Company“ visus mėgstančius žaisti futbolą vairuotojus kviečia rugpjūčio 21–22 dienomis į pirmą kartą vyksiantį CDL vairuotojų futbolo turnyrą! Nugalėtojų laukia piniginiai apdovanojimai! Užsiregistruoti į turnyrą ir gauti daugiau informacijos galėsite Joninių, kurios vyks šį sekmadienį, birželio 20 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemont, metu prie „Compass Trucking Company“ palapinės. Daugiau informacijos tel.: 1-866-923-5141 arba tinklalapyje: www.compastournament.com

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Washington/Baltimore lietuvių** jaunimo sąjunga (DC/BLJS) kviečia į tradicines Jonines, kurios vyks Chesapeake & Ohio National Park (Swains Lock Rd. ir River Rd. sankirta, Potomoc, MD) birželio 26 d., šeštadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v. Pasiteiravimui: tel.: 941-685-0143 (Robertas Kupstas) arba el. paštu: robertkbyla@gmail.com

♦ **Birželio 27 d., sekmadienį, Lie-**tuvių namų bendrovė (Lithuanian Music Hall Association) kviečia visus narius ir visą Philadelphia Lietuvių Bendruomenę į labai svarbų visuotinį susirinkimą. Registracija – 1 val. p. p., susirinkimo pradžia – 2 val. p. p. Po susirinkimo – užkandžiai. Susirinkime bus pristatomi Lietuvių namų bendrovės įstatų pakeitimai, nuo kurių priklausys Lietuvių namų išlaidų ateityje galimybės. Tik visų Philadelphia apylinkės lietuvių vieningos ir bendros pastangos užtikrins Lietuvių namų tęstinumą.

♦ **Kviečiame į lietuvišką šventę,** „Lietuviais esame mes gimę!“, kuri liepos 10 d. nuo 3 val. p. p. vyks Estų namuose (4 Cross St. & Veterans Hwy. Jackson, NJ 08527). Paminėsimė Mindaugo karūnavimo dieną ir Žalgirio mūšio 600-ąsias metines. Vėliau pakviesime Joninių linksmybėms. Įėjimas – 10 dol. Jonai, Rasos ir Mindaugai bus įleidžiami nemokamai. Daugiau informacijos gausite el. paštu tuviskabendrija@yahoo.com

♦ **Šventės organizacinis komite-**tas ir Putnam seselės kviečia liepos 25 d. atvykti į seselių sodybą, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260, kur vyks Suartėjimo šventė-gegužinė. Programoje: 11 val. r. – šv. Mišios; 12 val. p. p. – pietūs, po jų – įvairiausi užsiėmimai. 3 val. p. p. – Neringos stovyklautojų programa; 4 val. p. p. – loterija. Daugiau informacijos el. paštu: Daiva@rcn.com arba Diana nork@yahoo.com.

Vykstančių į IX Dainų šventę Toronto, Canada, dėmesiui

Bilietai į Dainų šventės koncertą **parduodami iki liepos 4 d. www.ticketmaster.ca**, tel.: 1-416-870-8000, arba „Hershey Center“ (5500 Rose Cherry Place Mississauga, ON L4Z 4B6, Canada) prie įėjimo.

Nepraleiskite progos pasiklausti Marijono Mikutavičiaus, žvaigždės iš Lietuvos, kuris pirmą sykį pasirodys Šiaurės Amerikoje. Bilietus į M. Mikutavičiaus koncertą, miestelio vakaronę ir pokylį galima įsigyti internetinėje svetainėje **www.dainusvente.org**

Visą birželio mėnesį, sekmadieniais bilietus galėsite nusipirkti Prisikėlimo parapijos salėje ir Hamiltono jaunimo centre. Nuo liepos 2 d. bilietais bus prekiaujama Airport Marriott viešbučio (901 Dixon Rd., Toronto, ON M9W 1J5, Canada) informacijos centre ir renginiuose prie įėjimo.

IX Dainų šventės organizacinio komiteto info

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

Birželio mėnesį prisimename savo tėvelius, tėvukus, gyvus ir mirusius. Birželį švenčiame populiarius vardadienius: Jonus, Petrus, Povilus, Adolfus... Lietuvoje per Jonines ieškome paparčio žiedą, o kaip čia, Amerikoje?

Prisiminkime tėvelius, o vardadienių, jubiliejų ar švenčių progomis savus draugus ir pasveikinkime per „Draugą“ ar įamžinkime iškeliavusius amžinybėn Draugo fonde.

Draugo fondas remia dienraštį „Draugas“, kuriame atsispindi visas mūsų išeivijos gyvenimas. „Draugas“ yra lietuviybės tęsinys.

Įrašykime Draugo fondą savo testamentuose. DF aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Žydintys jazminai praneša – ateina vasara.

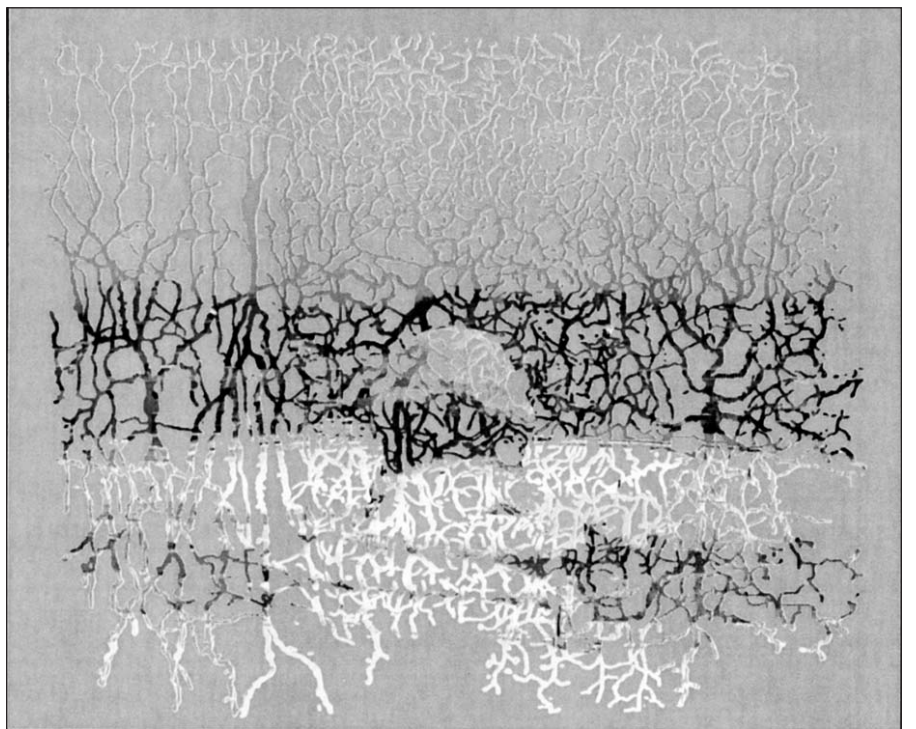
Edmundo Petrausko (Canada) nuotr.

Kviečiame į susitikimą

Šiuo metu Čikagoje lankosi du profesorai iš Lietuvos – buvęs ilgametis Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Katalikų teologijos fakulteto dekanas ir Kauno kunigų seminarijos dekanas prelatas Vytautas S. Vaičiūnas ir habilituotas humanitarinių mokslų daktaras Alfonsas Motuzas, VDU Katalikų teologijos fakulteto Lietuvos katalikų bažnyčios istorijos centro direktorius, programos „Religija ir kultūra“ Marijos radijo laidos vedėjas.

Abu neretai dalyvauja tarptautinėse mokslo konferencijose, ypač Lenkijoje. Prelegentai susitiks su Čikagos visuomene birželio 23 d., trečiadienį, 2 val. p. p. „Seklyčioje“, 2711 West 71st St. Chicago, IL 60629. Tel.: 773-476-2655.

Kviečiame visuomenę į susitikimą.

Audrius Plioplys „Aspirations/Contemplation“, rašalas ant popieriaus.

Galerijoje „Twelfth Floor Gallery“, įsikūrusioje University Club of Chicago, 76 E. Monroe St., Chicago, IL 60603, ketvirtadienį, liepos 8 d., nuo 5 val. p. p. iki 7 val. v. vyks **dr. AUDRIAUS PLIOLIO** parodos „Emergence“ atidarymas. Maloniai kviečiame dalyvauti.